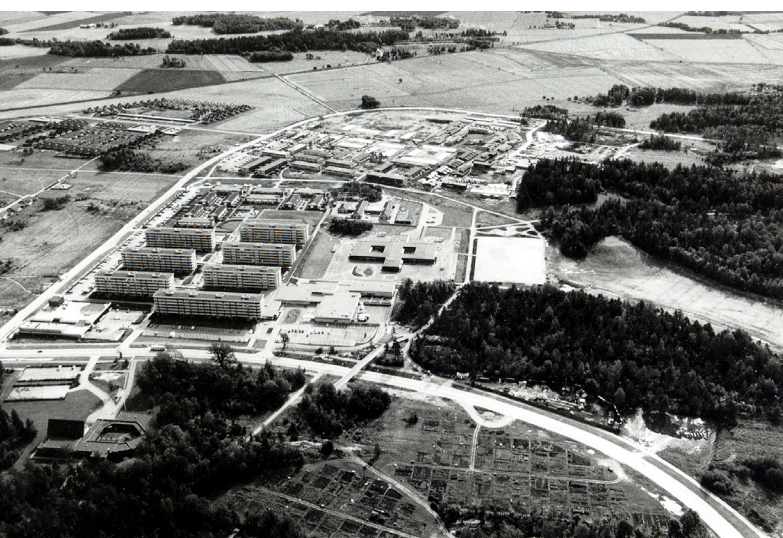
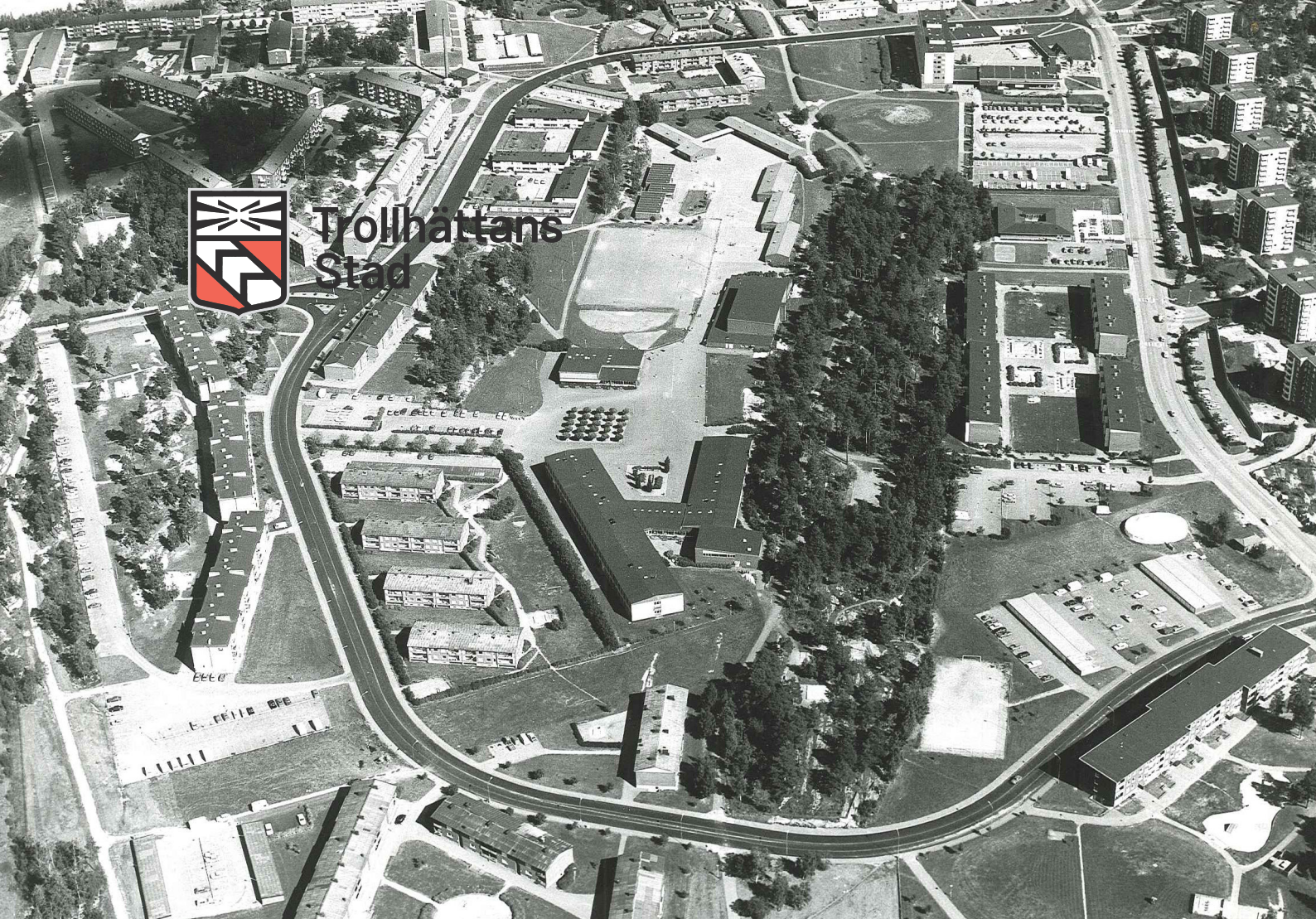

Planprogram för sydöstra stadsdelarna
Kronogården, Lextorp och Sylte centrum

RUMSLIG KARAKTÄRISERING

Planeringsunderlag, september 2025

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 INLEDNING	3
2 KARAKTÄRISERING	4
2.1 HELA PROGRAMOMRÅDET	4
2.1.1 Stadsdelarnas historia	
2.1.2 Stadsbild och bebyggelsestruktur	
2.1.3 Arkitektoniska och kulturhistoriska värden	
2.1.4 Gaturum och stråk	
2.1.5 Grönområden	
2.1.6 Målpunkter och service	
2.1.7 Offentlig konst och utsmyckning	
2.1.8 Bostadsgårdar	
2.2 KRONOGÅRDEN	21
2.2.1 Stadsbild och bebyggelsestruktur	
2.2.2 Grönområden	
2.2.3. Målpunkter och service	
2.3 LEXTORP	33
2.3.1 Stadsbild och bebyggelsestruktur	
2.3.2 Grönområden	
2.3.3 Målpunkter och service	
2.4 SYLTE CENTRUM	44
2.4.1 Stadsbild och bebyggelsestruktur	
2.4.2 Grönstruktur	
2.4.3 Målpunkter och service	

Trollhättans Stad

Bilderna på framsidan är från Innovatums bildarkiv.

Överst: Kronogårds torg i september 1983. Foto: Roger Lärk.

*Till vänster: Lextorp år 1979. I vänster hörn syns Lextorpskyrkan.
Foto: Okänd.*

*Till höger: Invigning av Sylte center i november 1973.
Foto: Roger Lärk*

Bilder i dokumentet tillhör Trollhättans stad om inte annan upphovsperson anges.

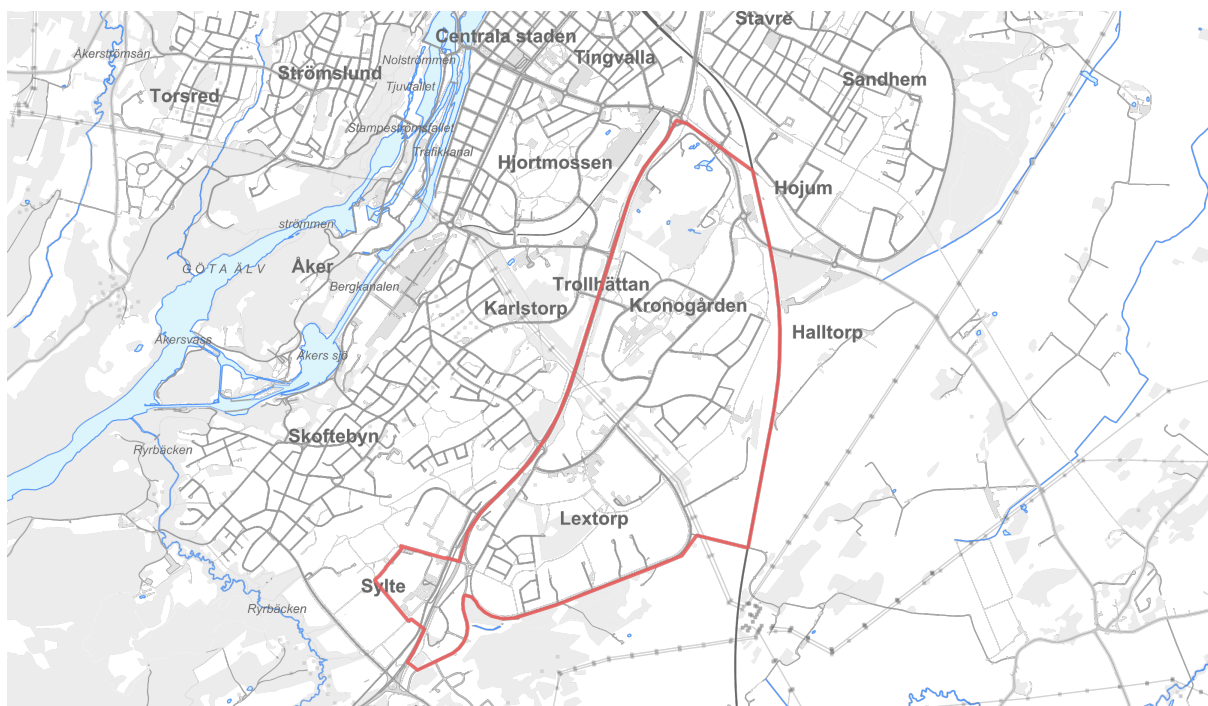
1 INLEDNING

Ett planprogram för sydöstra stadsdelarna är under framtagande. Planprogrammet syftar till att ge en inriktning för den fysiska utvecklingen i Kronogården, Lextorp och Sylte centrum genom att tydliggöra strategiskt viktiga frågor i området. Planprogrammet ska fungera som vägledande principer och inriktning för kommande detaljplaner, fastighetsutveckling och kommunala investeringar.

Omgivningen och den befintliga bebyggelsens värden har stor betydelse för upplevelsen av olika områden. Åtgärder och förändringar som genomförs i en befintlig struktur påverkar helheten, vilket innebär att dessa behöver genomföras med respekt för omgivningen och dess kvaliteter samt för att tillgodose de behov som finns. Det betyder inte att eventuell ny bebyggelse måste underordna sig den befintliga, utan handlar snarare om ett medvetet förhållningssätt som både respekterar den befintliga miljöns värden och berikar den med nya kvaliteter.

Syftet med den rumsliga karaktäriseringen är att utgöra ett planeringsunderlag och bidra med kunskap till planprogrammet samt kommande detaljplaner och processer i sydöstra stadsdelarna. Karaktäriseringen är gjord på en övergripande nivå och kan behöva fördjupas för olika områden i kommande detaljplaner och processer.

I dokumentet beskrivs de särskilda kvaliteter och karaktärsdrag som finns i närmiljön och som uttrycker dess särart och identitet, för att de ska kunna tas tillvara och utvecklas på ett medvetet sätt. Beskrivningarna utgår från platsinventeringar och väver även in de lokala förutsättningarna avseende kulturella och sociala värden och behov. Karaktäriseringen ger stöd för vad som behöver belysas och hanteras för att den bebyggda fysiska miljön i sydöstra stadsdelarna ska utvecklas mot ett alltmer hållbart samhälle, med trivsamma miljöer som inbjuder till ett rikt och varierat liv.

Karta över Trollhättans södra delar. Avgränsning av programområdet markerat med röd linje.

2 KARAKTÄRISERING

I första avsnittet (2.1) beskrivs hela programområdet på en övergripande nivå. I kommande avsnitt (2.2, 2.3 och 2.4) beskrivs sedan Kronogården, Lextorp och Sylte centrum var för sig.

2.1 HELA PROGRAMOMRÅDET

2.1.1 Stadsdelarnas historia

På 1900-talet växte nya stadsplaneringsideal fram som skiljde sig från den tidigare traditionella rutnätsstaden. Idén med grannskapsenheter tog fäste på 1940- och 50-talen och innebar kortfattat att förorter skulle ha egna stadsdelscentrum med tillgång till olika samhällsservice. Under miljonprogrammet uppfördes många förorter i städernas utkanter enligt dessa principer. Invånarna skulle ha god tillgång till lokal service och rekreationsytor.

Under 1950- och 60-talen var befolkningsökningen i Trollhättan var liksom i många andra svenska städer stor, vilket ledde till en efterfrågan på nya bostäder. Jordbruksmarkerna sydöst om staden bedömdes som lämpliga för att bebygga och Kronogården började planeras 1965. Lextorp och Sylte tog sedan form under första halvan av 1970-talet.

Före utbyggnaden av stadsdelarna utgjordes området av ett småsprickigt jordbrukslandskap bestående av skogbeklädda grusåsar med ek- och björkskog, slättbergsområden formade av inlandsisen, öppna åkerfält och ett antal gårdar och torp.

Gårdarna Sylte Skattegård, Sylte Kronogård och Sylte Frälsegård gick under benämningen "Syltegårdarna" och har gett namn till stadsdelarna Sylte och Kronogården. Namnet Lextorp härstammar från gården Lekstorp som första gången finns omnämnd i jordeboken från år 1550. Gården låg tidigare på platsen som idag utgörs av kvarteret Citronfjärilen. Samtliga dessa gårdar revs för att göra plats åt den nya bebyggelsen när stadsdelarna började ta form.

Det omgivande jordbrukslandskapet är obebyggt utöver ett fåtal gårdar som binder samman åkrarna. Skogen och naturen upplevs som ett betydelsefullt karaktärsdrag i de sydöstra stadsdelarna och är en viktig del av den samlade stads- och landskapsbilden.

De sydöstra stadsdelarnas utformning och bebyggelse symboliserar de politiska bostadssatsningar som fanns under 1960- och 70-talen. Ambitionen under den här tiden var att bygga bort bostadsbristen och undermåliga bostadsförhållanden som trångboddhet och låg boendestandard. Ett nytt samhälle för den moderna människan skulle ta form.

2.1.2 Stadsbild och bebyggelsestruktur

Stadsbilden utgörs av de delar av den bebyggda miljön som karaktäriserar platsen och som vi förknippar med ett landområdes eller en stadsdels specifika identitet, inklusive grön- och vattenområden. De enskilda byggnadsverkens geografiska läge är betydelsefullt för upplevelsen och för hur människor rör sig i staden utifrån deras roll som orienteringspunkter och viktiga landmärken i staden.

Bebyggelsestrukturen utgör själva grunden för staden; dess identitet och atmosfär.

Ortofoton från 1960, 1975 respektive 2024. Programområdet är markerat med vit, streckad linje.

Bebyggelsestrukturen utgör helheten av enskilda byggnader, gator, torg och parker och dess enskilda beståndsdelar spelar alla viktiga roller och inrymmer möjligheter att tillgodose behov samt tillskapa och utveckla nya kvaliteter.

Kronogården, Lextorp och Sylte växte fram sydost om Trollhättans centrum under en knapp tioårsperiod under 1960- och 70-talen, som brukar kallas för miljonprogramsåren. Miljonprogrammet var ett program för bostadsbyggande i Sverige mellan åren 1965-74 och stora mängder bostäder byggdes under den här perioden. Det var ett sätt att lösa tidens omfattande bostadsbrist och idag består en stor del av Sveriges totala bostadsbestånd av hus från den här tiden.

För att klara det höga regeringsmålet med en miljon bostäder var bostadsproduktionen tvungen att effektiviseras. Med goda lånevillkor, nya konstruktionssätt och nya moderna material kunde nya bostadsområden snabbt uppföras. Det rationaliserade byggandet med prefabricerade byggnadselement med fasader av betong, tegel och skivor medförde att arkitekturen oftast blev likartad och monoton – ett utseende som idag är starkt förknippat med rekordårens hustyper.

Viktiga miljömässiga egenskaper och karaktärsdrag i den ursprungliga bebyggelsen rationaliserades bort och samtliga äldre gårdar revs eller brändes ned för att göra plats åt den nya bebyggelsen. Avsaknaden av den bebyggelsehistoriska förankringen längre tillbaka än 1960-talet är ett gemensamt karaktärsdrag i flertalet miljonprogramsområden.

En viktig grundpelare för miljonprogrammet var trafikseparering, vilket innebar att bostäder och trafik skulle separeras för att skapa trygghet och säkerhet i områdena. Bil- och gångtrafiken skiljdes åt och vägarna korsar sällan varandra, istället byggdes planskilda korsningar. Gående och cyklister skulle inte behöva korsa bilvägar och bilister skulle inte störas av gående och cyklister. En effekt av trafiksepareringen är att det kan vara svårt att orientera sig och att vissa områden kan upplevas som ödsliga och otrygga.

Miljonprogrammet förknippas ofta med stora höghusområden i städernas periferi men bebyggelsen från den här tiden består av en blandning flerbostadshus, radhus, kedjehus och småhus. Dessa olika byggnadstyper är ofta tydligt åtskilda från varandra i miljonprogramsområdena vilket även är fallet i de sydöstra stadsdelarna.

Bebyggelsestrukturerna och byggnaderna i sydöstra stadsdelarna har kvaliteter som är viktiga att ta vara på och utveckla. Stadsdelarna har en tydlig identitet som miljonprogramsområde, med kluster av bostadshus som har sina egna karaktärsdrag och olika arkitektoniska uttryck.

2.1.3 Arkitektoniska och kulturhistoriska värden

De arkitektoniska värdena i den bebyggda miljön kan delas upp i flera olika delar. En bebyggelse med hög arkitektonisk kvalitet berör oss på flera sätt; vi upplever färg och form, ljud, ljus- och skuggverkan för att nämna några. Att bebyggelsen utformas på ett långsiktigt hållbart sätt samt att det finns tillgång till grönska och vatten i stadsmiljöerna ger oss en känsla av trygghet och tillit. Samtidigt är det av stor betydelse att strukturen är utformad på ett sätt så att den uppfyller sin funktion rätt. Dessa värden är dessutom identitetsskapande och får människor att känna en stolthet över platsen de lever på.

Platser och byggnader som har ett kulturhistoriskt värde skapar en förankring i historien och ger en inblick i hur vi tidigare levt, byggt och planerat våra samhällen. Ett synligt historiskt djup ger staden karaktär och identitet. Detta kommer bland annat till uttryck genom stadens fysiska form och utseende men också genom immateriella aspekter som minnen och känslor kopplade till den fysiska omgivningen. De kulturhistoriska värdena sammanfaller till stor del med de arkitektoniska.

I de sydöstra stadsdelarna saknas bebyggelse från tidigare perioder än 1960- respektive 1970-talet, med undantag från några mindre grupper av småhus som tillkom på 1940-talet och framåt i västra respektive östra Lextorp. Avsaknaden av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse från 1900-talets tidigare hälft är påtaglig i stadsdelarna, däremot är större delen av bebyggelsen välbevarad från 1960-talet och framåt, vilket är ett väsentligt karaktärsdrag.

Samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014, som ej blev antaget men som används som internt arbetsmaterial, beskriver miljöprogrammet som en del av vårt moderna kulturarv med kvaliteter som är viktiga att ta vara på och utveckla. Detta samrådsförslag har legat till grund för hur det kulturhistoriska värdet av bebyggelsen i stadsdelarna beskrivs i denna rumsliga karaktärisering. Inom programområdet har flera betydelsefulla kulturmiljövärden identifierats som väsentliga att bevara inför framtiden. Dessa beskrivs mer detaljerat för respektive delområde under avsnitt 2.2, 2.3 och 2.4.

Även landskapet utgör ett kulturhistoriskt värde i stadsdelarna. Det är tydligt avläsbart framför allt i Kronogården, där topografin och gröna element som exempelvis äldre träd utgör viktiga bidrag till områdets identitet.

2.1.4 Gaturum och stråk

I detta avsnitt beskrivs bilvägar respektive gång- och cykelstråk i programområdet. I stråkanalysen för sydöstra stadsdelarna har områdets stråk analyserats med fokus på genhet och integration utifrån space syntax-analys. Resultat från stråkanalysen har i detta avsnitt sammanvägts med den rumsliga inventeringen.

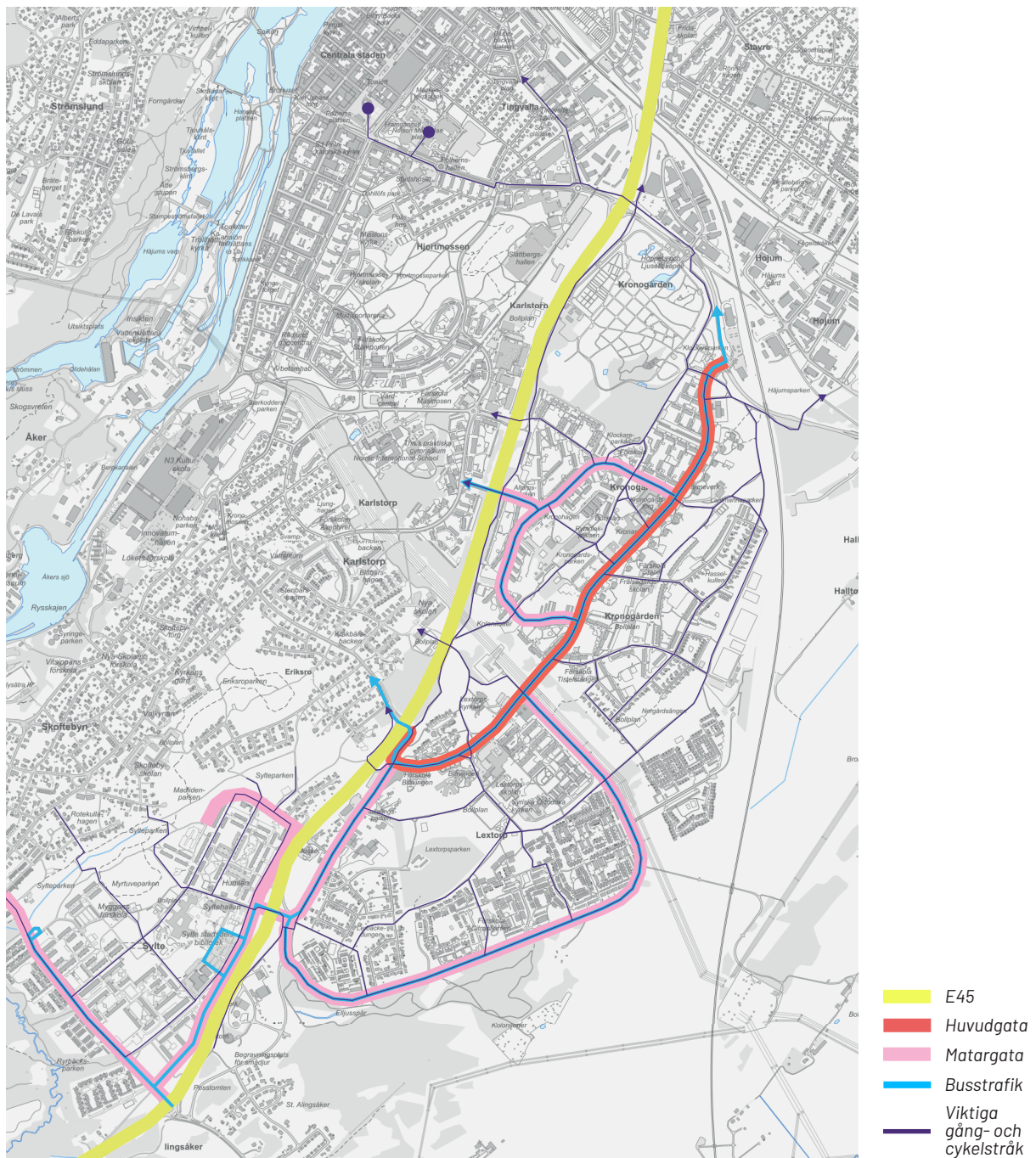
Gaturummens struktur och dimensioner har stor betydelse både för upplevelsen och möjligheten att röra sig inom och mellan de olika stadsrummen och stadsdelarnas målpunkter. Tillgänglighet och närhet till olika platser i staden avgörs till stor del av hur nätet av gator och stråk är utformat. Ett väl utformat nätverk av sammanlänkade stråk i olika skalor bidrar till möten mellan människor i vardagen och ett ökat stadsliv.

Parallellt med Kronogården, Lextorp och Sylte byggdes också Karlstorp och delar av Hjortmossen ut. En ny motorväg, E45, med flera avfarter byggdes, vilket säkerställde tillgängligheten mellan de olika stadsdelarna och centrala staden samtidigt som kopplingarna till omgivningen via huvudgatorna förstärktes. Enligt det rådande planeringsidealet skulle de olika trafikslagen separeras från varandra, vilket innebar att stadsdelarna bebyggdes områdesvis med hus och grönska som omgavs av breda, trafikseparerade ringvägar och genomfartsvägar. Intentionen med separering av trafikslagen var att hålla biltrafiken utanför gårdssytor, förenkla trafiken och leda till god tillgänglighet och trygghet för alla enligt

principen överskådlighet, enkelhet och enhetlighet. Huvudgatorna skulle vara breda, siktlinjerna långa och raka med få eller inga hinder.

En effekt av den trafikseparerade utformningen är storskaliga gaturum, vilka upplevs överdimensionerade i stadsmiljön och bidrar till en upplevd barriäreffekt mellan olika delar av bebyggelsen. Stora parkeringsytor anlades i områdenas ytterkanter mellan de trafikerade vägarna och husen, vilket skapar en barriär mellan trafiken och bostadsmiljöerna. Parkeringsytor och garagelängor som finns utplacerade i utkanterna av bostadsområdena angränsar ofta till bilvägarna. En effekt av det är att gaturummet upplevs som brett och odefinierat vilket leder till att områdena runt de trafikerade vägarna upplevs ödsliga och otrygga att vistas i.

Indelning av olika typer av stråk i sydöstra stadsdelarna. Bild från Stråkanalys för sydöstra stadsdelarna.

2.1.4.1 Lantmannavägen

Det viktigaste stråket genom Kronogården och Lextorp är Lantmannavägen. Lantmannavägen knyter ihop Kronogården och Lextorp och kopplar samman Gärdhemsvägen i norra Kronogården med E45 i sydvästra Lextorp. Både Kronogårdens och Lextorps stadsdelscentrum ligger längs vägsträckan. Längs Lantmannavägen går lokalbussar och det finns flera hållplatser utmed vägen.

En slutsats i stråkanalysen för sydöstra stadsdelarna är att Lantmannavägen är ett viktigt stråk på både stadsnivå och lokal nivå. Vägen knyter ihop Kronogården och Lextorp med både centrala Trollhättan och de norra stadsdelarna, samt utgör en central nerv genom stadsdelarna. Det visar att vägen har potential att vara ett stadsmässigt stråk där människor från hela staden kan röra sig likväl som boende lokalt i stadsdelarna.

Som huvudstråk inom Kronogården och Lextorp är Lantmannavägen högt trafikerad och fungerar som en ryggrad för motorburen trafiken genom området. Det innebär att vägen på vissa ställen kan upplevas som otrygg för gångtrafikanter och andra oskyddade trafikanter som passerar över vägen. För några år sedan smalnades delar av Lantmannavägen av vilket har minskat hastigheten på motortrafiken till viss del. Hastigheterna är dock fortfarande höga och vägen upplevs därför som ett otryggt rum, speciellt för barn och unga.

Norra infarten till Lantmannavägen utgör entrén till Kronogården från norr. Den upplevs som något otydlig vilket delvis beror på att bebyggelsestrukturen inte möter vägen helt. På östra sidan av är lamellhusen snett placerade i förhållande till vägen och på östra sidan finns en bensinstation med parkeringsytor framför.

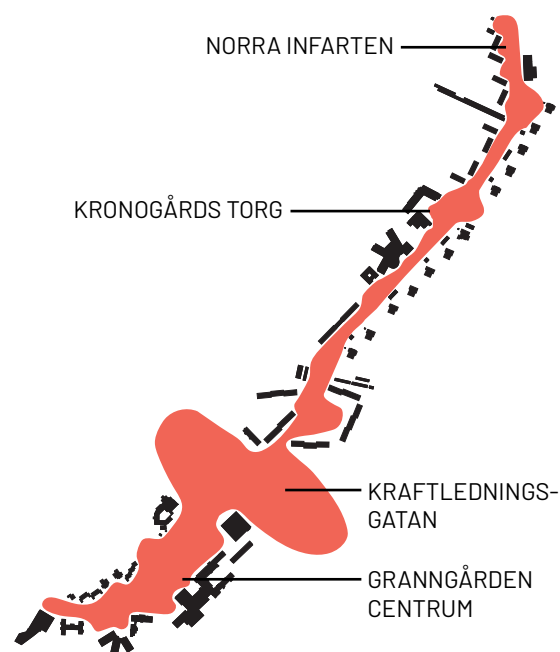

Illustration från stråkanalysen som visar hur gaturummet längs Lantmannavägen upplevs. De stora avstånden mellan bebyggelsen gör att rummet flyter ut och blir brett och otydligt.

Lantmannavägen och planskild korsning sett från norr, vid Granngården centrum i Lextorp.

Lantmannavägen vid norra infarten till Kronogården sett från norr. Bensinstation till vänster i bild och lamellhus till höger.

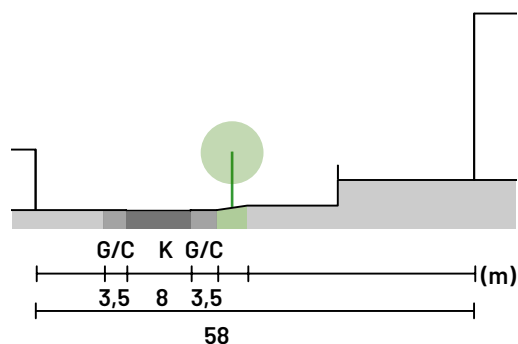
Genom Kronogården är Lantmannavägen 15 meter bred. Detta innefattar en 8 meter bred körbana samt 3,5 meter bred kombinerad gång- och cykelbana på båda sidor utmed båda sidorna. För ett huvudstråk med mittremsa är detta relativt brett, och vägen upplevs ännu bredare på grund av de stora ytorna i form av parkeringsytor och grösytor som omger vägen. Nuvarande standardbredd för huvudgata är 12 meter om både mittremsa och separerade gång och cykelbanor ingår.

Avståndet mellan byggnaderna längs Lantmannavägen är mellan 40-60 meter vilket gör att gaturummet upplevs som stort och otydligt. Genom delar av Kronogården kantas Lantmannavägen av trädalléer på båda sidor, vilket hjälper till att rama in gaturummet.

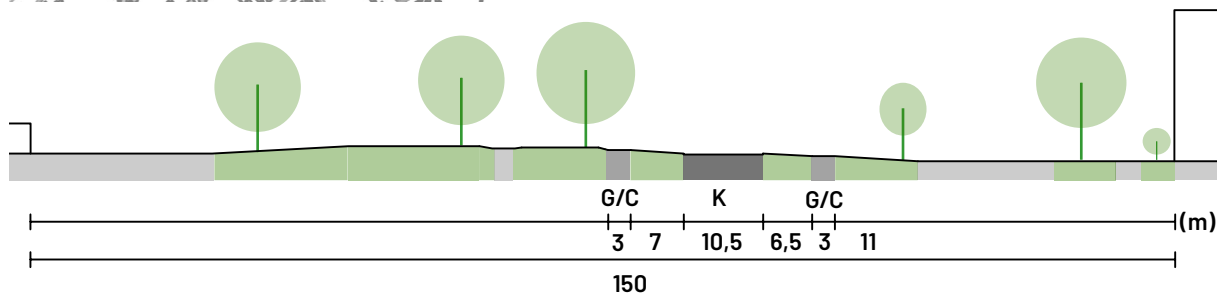
Mellan Kronogården och Lextorp korsar Lantmannavägen en 115 meter bred kraftledningsgata vilken markerar gränsen mellan stadsdelarna och upplevs som ett tydligt avbrott i stadsstrukturen.

I Lextorp är Lantmannavägen än mer storskalig. Vägen är utformad med gång- och cykelbanor som ligger separerade från körbanan med en gräsremsa. Körbanan är här 10,5 meter bred, vilket kan jämföras med 7 meter som är den nuvarande standarden för huvudgata. Det totala avståndet mellan gång- och cykelbanornas ytterkanter är 30 meter och angränsas av stora parkeringsytor och grösytor. Det är stora avstånd mellan gaturummet och bebyggelse, förutom i söder, strax innan anslutningen till Lextorpsvägen.

Både Kronogårds torg och Granngården centrum har parkeringsytor intill Lantmannavägen vilket skärmar av stadsdelscentrumen från vägen.

Sektion 1. Lantmannavägen i Kronogården.
Skala 1:1000 (A4).

Sektion 2. Lantmannavägen i Lextorp. Skala 1:1000 (A4).

2.1.4.2 Matargator

Lextorpsvägen och Slåttervägen är matargator för bostadsområdena i Lextorp och Kronogården. De är utformade som huvudgator och byggdes för att förse bostadsområdena med biltrafik från Lantmannavägen. I Sylte är Myrtuvevägen ett viktigt stråk som kopplar Sylte centrum och kringliggande bostadsområden till E45. Längs matargatorna går lokalbussar och det finns flera hållplatslägen utmed vägsträckorna.

Lextorpsvägen är 9 meter bred. Cykelbana är inte inkluderat i den angivna gatubredden, i stället finns ett intilliggande gång- och cykelstråk vilket är avgränsat från körbanan med en ca 7 meter bred gräsremsa. Längs Lextorpsvägens nordöstra del finns en trädallé vid sidan av gång- och cykelbanan som skärmar av från den intilliggande parkeringen. Lextorpsvägen ringar in Lextorp och utgör en tydlig gräns mellan stadsdelen och det omkringliggande obebyggda landskapet. I södra delen omges vägen av skog och växtlighet.

Slåttervägen är, liksom Lantmannavägen, 15 meter bred. Kronogårdssporten ligger mitt på Slåttervägen och kopplar ihop Kronogården med stadsdelen Karlstorp under E45. Sektionen norr respektive söder om Kronogårdssporten skiljer sig, då körbanan i norra delen smalnats av för att ge plats åt cykelbana. Södra delen saknar cykelbana, 11 meter bred körbana av 2 meter breda trottoarer utmed båda sidorna. Lamellhus samt trädallé ramar in vägen till viss del men gaturummet upplevs som brett. Södra delen av vägen är mer odefinierad eftersom bebyggelsen där är glesare.

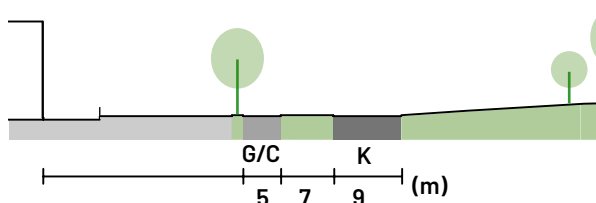
Lextorpsvägen i södra Lextorp.

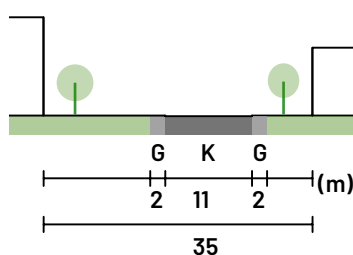
Södra delen av Slåttervägen.

Myrtuvevägen förbi Sylte centrum.

Sektion 3. Lextorpsvägen. Skala 1:1000 (A4)

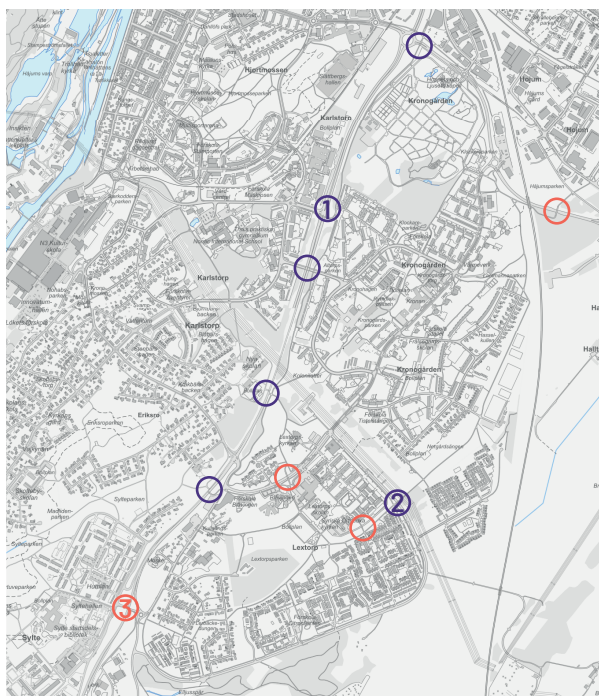

Sektion 4. Södra delen av Slåttervägen. Skala 1:1000 (A4)

2.1.4.3 Planskilda korsningar

Eftersom Kronogården och Lextorp avgränsas från stadsdelar i väst av E45 byggdes planskilda korsningar för att möjliggöra trafiksäker passage med gång och cykel. Även vid Gärdhemsvägen i nordöstra Kronogården är kopplingen planskild och det är endast vid Håjumsrondellen i norr som det går att ta sig från eller till området utan att passera en planskild korsning. Planskilda gång- och cykeltunnlarna innebär ofta att sikten och överblicken är dålig, både i tunneln och i angränsande miljöer, vilket påverkar den upplevda tryggheten negativt. Dessa platser utgör entrépunkter till de sydöstra stadsdelarna och gestaltningen av dessa är därför av stor betydelse.

Även inom områdena finns planskilda korsningar i form av två gång- och cykelbroar och en gång- och cykeltunnel. Det är ett resultat av tidens planeringsideal med trafikseparering och utgör ett karaktäristiskt inslag i stadsbilden.

Planskilda korsningar i och i anslutning till sydöstra stadsdelarna. Röda ringar markerar gång- och cykelbroar och lila ringar gång- och cykeltunnlar.

Kronogårdsporten mellan Karlstorp och Kronogården (1), gång- och cykeltunnel mellan Lextorp och Kronogården (2), samt bro med gång- och cykelväg mellan Lextorp och Sylte (3).

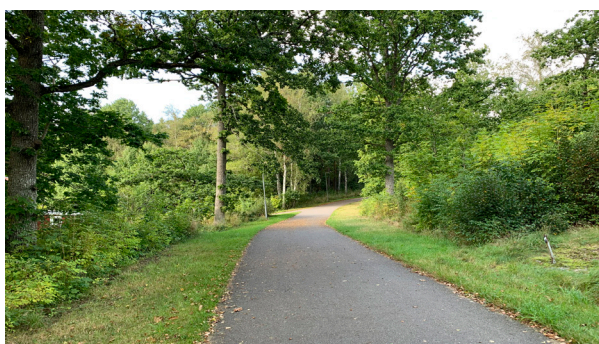
2.1.4.4 Gång- och cykelnät

Utöver huvudgatan och matargatorna finns ett finmaskigt gång- och cykelnät i stadsdelarna. Kronostigen, Guldvingestigen, Nergårdsstigen och Ollonstigen är exempel på stråk genom stadsdelarna som förbinder bostäder med olika viktiga funktioner så som service, lekplatser, spontanidrottsplatser, parker och andra grönområden.

Även i gång- och cykelnätet återfinns den stora skalan vilket framför allt beror på de långa avstånden mellan stråken och knutpunkterna mellan dem, vilket leder till en begränsad möjlighet till riktningsförändringar och en låg genhet. Som en konsekvens av den glest placerad bebyggelse, de långa avstånden och trafiksepareringen upplevs många gång- och cykelstråk genom stadsdelarna som ödsliga och otrygga. Stråken ligger ofta i parker och grönområden utanför bostadsområdena och planskilt E45. Möjligheten att byta riktning samt närhet till bostäder, bilar som passerar och andra människor.

Genom Kronogården finns en brist på kopplingar i öst-västlig riktning och i Lextorpsparken saknas stråk i nord-sydlig riktning. Ollonstigen är ett viktigt gång- och cykelstråk med potential att koppla ihop Sylte med Lextorp och Skoftebyn.

Huvudcykelstråken i stadsdelarna går längs med E45 respektive Lantmannavägen och dessa är viktiga kopplingar in till centrala Trollhättan. Genhetsanalysen från stråkstudien visar vilka stråk som utgör gena kopplingar och snabbaste vägen mellan olika rum i staden. Analysen visar inte stråken där det i praktiken rör sig mycket människor, utan stråk som utgör viktiga länkar i systemet och troliga vägval för exempelvis de som cykelpendlar. Utöver huvudcykelstråken utmärker sig Nergårdsstigen, som går genom både Kronogården och Lextorp, som ett viktigt stråk. Genom Kronogården är sträckan lång och rak vilket lämpar sig bra för cyklisterna men för gående gör det att stråket uppfattas som monotont och otryggt.

Guldvingestigen västerut från Lextorp.

Ollonstigen förbi Lextorpsskolan.

Nergårdsstigen förbi Kamratgården IP i Kronogården.

Kronostigen i Kronogården.

2.1.4.5. Rumslig integration

Begreppet rumslig integration kan användas för att beskriva hur olika stadsdelar och stadsrum är rumsligt integrerade respektive segregerade till sin omgivning. Det kan göras på olika skalor för att beskriva centralitet och periferi och hur olika områden relaterar till varandra.

De sydöstra stadsdelarna kan upplevas som rumsligt avskilda från Trollhättan i nordväst på grund av E45 som utgör en barriär genom staden. De Space syntax-analyser som gjordes i Stråkanalysen för de sydöstra stadsdelarna visar dock att utbudet av kopplingar för gång- och cykel under E45 är relativt väl tillgodosett och att det är enkelt att röra sig mellan de olika stadsdelarna. Kronogården och Lextorp är relativt väl kopplade till omgivande stadsdelar. Sylte centrum utmärker sig avskilt från resten av staden.

Miljonprogrammets ideal med trafikseparering ligger till grund för området placering i staden. Många miljonprogramsområden upplevs som perifera då de planerades i städernas utkanter. För en ökad känsla av närhet och tillgänglighet mellan olika områden är utformningen av kopplingarna mellan dessa viktig. Vissa entréer och vägar in till sydöstra stadsdelarna är anonyma och otydliga i sin utformning och det mentala avståndet till Trollhättans centrum upplevs längre än det faktiska.

I gränsområdet mellan Kronogården och Lextorp löper en 115 meter bred kraftledningsgata. Flera passager av formell karaktär korsar kraftledningsgatan. Det finns även en del passager av informell karaktär, vilket synliggör behovet av att röra sig mellan de olika stadsdelarna.

Karta över tydliga kopplingar och platser som kan upplevas som fysiska barriärer i sydöstra stadsdelarna.

2.1.5 Grönområden

Grönska är en viktig beståndsdel av den urbana miljön tillsammans med bebyggelse, gator och vatten. Grönområden och parker utgör viktiga element i bebyggelsestrukturen och ger stadsbilden identitet och karaktär. Grönstrukturer bidrar dessutom med viktiga ekosystemtjänster, det vill säga funktioner hos ekosystem som på olika sätt gynnar oss människor och bidrar till vår livskvalitet och hälsa.

De sydöstra stadsdelarna utmärker sig för att ha god tillgång till grönytor, vilket har identifierats som en stark och positiv identitet för områdena. Mycket grönska dominerar bebyggelsestrukturen, framför allt i Kronogården, med sammanhängande grönstråk och parkområden. Tillsammans med de stora och gröna bostadsgårdarna, i enlighet med de planeringsideal som rådde under miljonprogramsåren, är upplevelsen att det finns stora sammanhängande grönområden. I Lextorp omgärdar bebyggelsen Lextorpsparken som är en grön central kärna i stadsdelen. Den 115 meter breda kraftledningsgatan mellan Kronogården och Lextorp utgör en grönskande struktur mellan stadsdelarna. Sylte centrum saknar större grönytor men i direkt väst/nordvästlig riktning ligger ett större sammanhängande grönområde som bland annat utgörs av Myrtuveparken.

Många av grönytorerna i stadsdelarna upplevs som svårdefinierade och det saknas ofta en tydlig offentlig funktion vilket gör dem svåränvända. De ytor som har en programmering består ofta av lekplatser och bollplaner.

Enligt Trollhättans stads översiktsplan från 2015 är målet för de sydöstra stadsdelarna att eftersträva en mer blandad bostadssammansättning samt fler arbetsplatser och mötesplatser. Vid utveckling av området kan grönytor komma att tas i anspråk för ny bebyggelse, vilket ska föregås av åtgärder för kompensation.

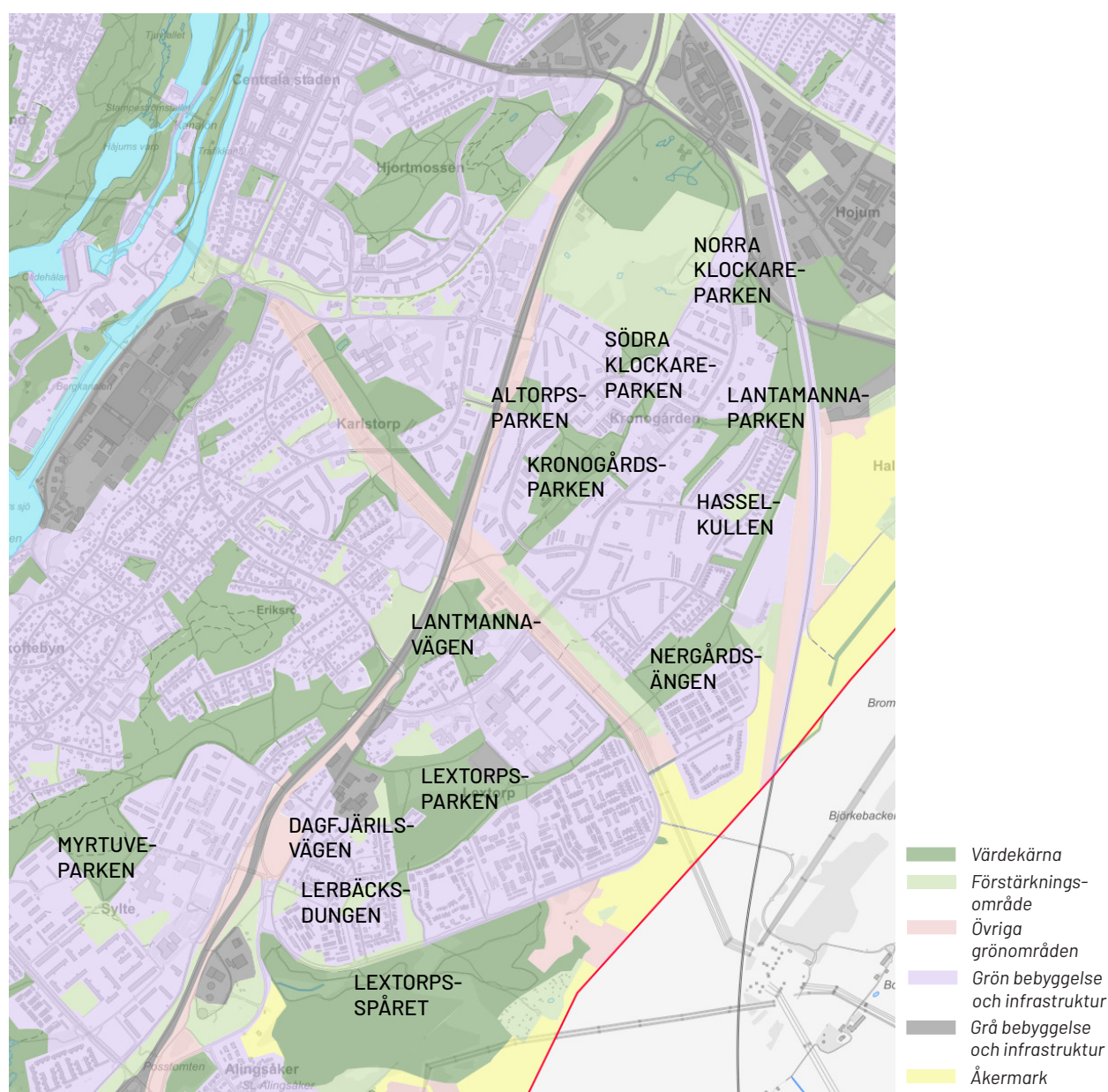
Kullarna i Lextorpsparken i Lextorp.

Kraftledningsgatan mellan Kronogården och Lextorp.

I Trollhättan stads grönstrukturplan från 2025 redovisas grönstrukturen och dess betydelse i Trollhättans tätorter. Inom planprogramsområdet finns förstärkningsområden, som i huvudsak bör bevaras, samt värdekärnor som är viktiga för grönstrukturen och tätorterna. Värdekärnorna har stort värde för stadsdelen och staden i stort och ska, med vissa undantagsfall, inte tas i anspråk för exploatering. Ett underlag för grönstrukturplanen var Trollhättan stads parkprogram från 2015, där parkernas grönvärde klassificerades.

Förstudie sydöstra stadsdelarna - utveckling av grönytor som gjordes 2023 är en sammanställning av områdenas parker och utvecklingspotential av dessa. Parkerna beskrivs under respektive stadsdel i avsnitt 2.2, 2.3 och 2.4, där information från förstudien samt parkprogrammet finns med.

Utdrag ur Grönstrukturplanen med markerade grönområden i och intill sydöstra stadsdelarna.

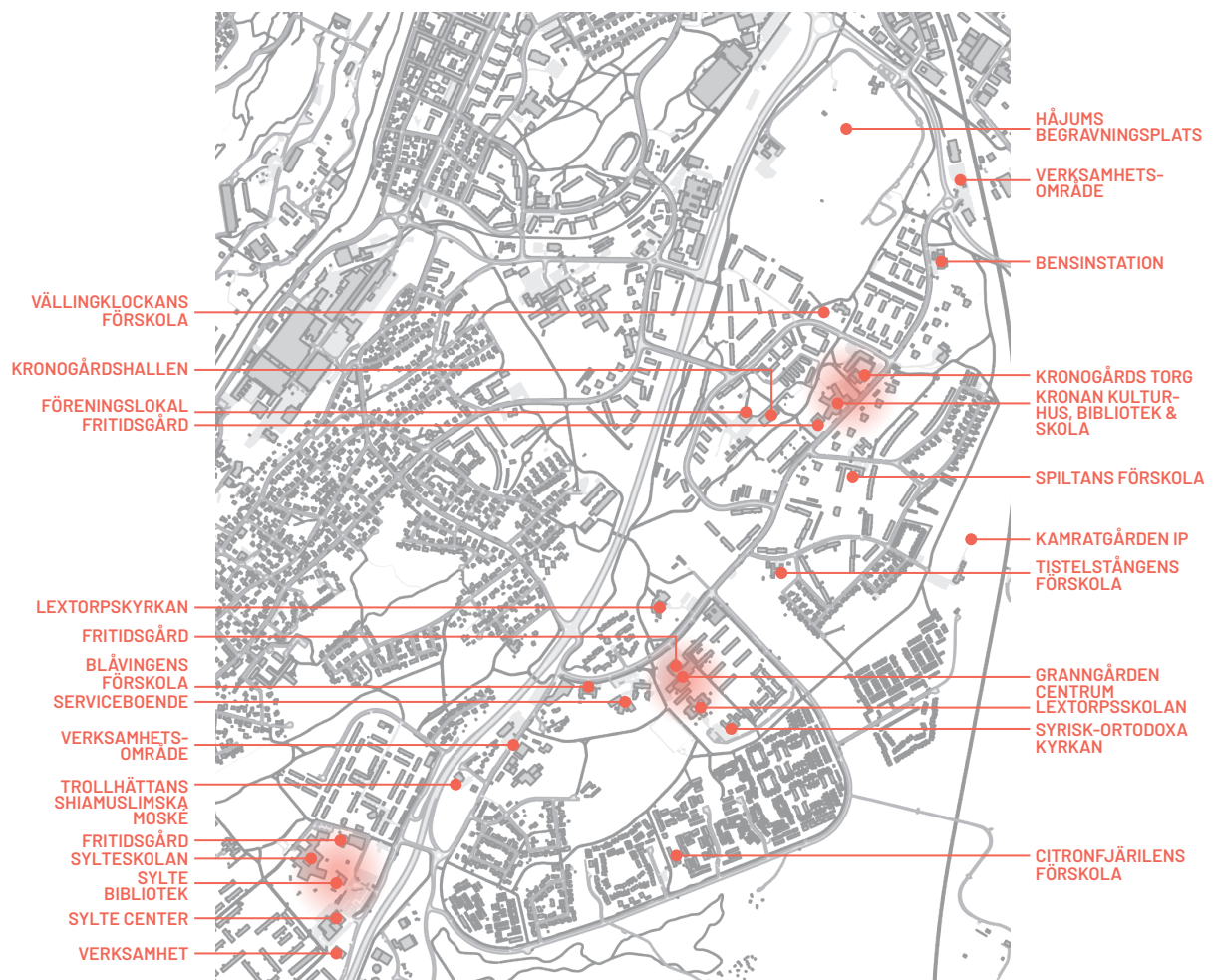
2.1.6 Målpunkter och service

Koncentrationen av målpunkter och service i sydöstra stadsdelarna är störst längs med Lantmannavägen och vid Sylte centrum.

Längs Lantmannavägen finns Kronogårdens och Lextorps stadsdelscentrum i form av Kronogårds torg och Granngården centrum. Sylte centrum ligger i nära anslutning till E45 i väster. Dessa centrumbildningar utgör viktiga målpunkter i stadsdelarna med torg, lokaler för offentlig service och butiker. Bebyggelsen i anslutning till torgen är högre än den omgivande bebyggelsen, vilket hjälper till att tydliggöra de centrala platserna i stadsbilden och underlätta för orientering.

I Kronogården, Lextorp och Sylte finns ett rikt föreningsliv med bland annat idrotts- och kulturverksamhet. Kronan kulturhus, bibliotek och skola tillkom under tidigt 2000-tal i anslutning till Kronogårds torg. Runt Kronan och Kronogårds torg finns bland annat mataffär, vårdcentral, gym, fritidsgård och idrottshall. I Granngården centrum finns bland annat närlivs, fritidsgård, motionsanläggning och matsal för intilliggande Lextorpsskolan. I Sylte center finns bland annat mataffär, vårdcentral och tandläkare. I direkt anslutning ligger Sylteskolan med fritidsgård, bibliotek och idrottshall.

I Kronogården ligger Håjum begravningsplats och kyrka och i Lextorp finns tre byggnader för religionsutövning i form av Syrisk Ortodoxa kyrkan, Lextorpskyrkan och Trollhättans

shiamuslimska moské. Dessa visar på områdets variation av religioner och kulturer och utgör en värdefull kulturmiljö av samhällshistoriskt värde. Tillsammans speglar byggnaderna samhällets utveckling och hur nya kulturer tar plats i staden och de är därför viktiga att värna om. Byggnaderna har olika arkitektoniska uttryck som skapar unika inslag i stadsbilden. Mosken utgör ett landmärke vid E45 med det gröna kupoltaket.

Enligt företagsregistret fanns det 2022 finns 1042 arbetstillfällen i Kronogården och Lextorp jämfört med drygt 10 000 boende. De arbetsplatser som finns i stadsdelarna är främst koncentrerade till Kronogårds torg, Granngården centrum respektive Sylte centrum och består framför allt av offentlig verksamhet. Det finns ett verksamhetskluster vid Lextorpsvägen i sydväst och vid Gärdhemsgatan/Lantmannavägen i nordost. Även direkt söder om Sylte center finns en verksamhet. Egenföretagande i form av enskilda företag utan anställda är något som förekommer i hög grad och finns utspritt i stadsdelarna.

De senaste åren har kommunen fått in förfrågningar om fler lokaler för att etablera verksamheter i sydöstra stadsdelarna, framför allt i Kronogården. Att det finns en efterfrågan på fler lokaler framkom även under workshopen som ingick i den sociala konsekvensanalysen för de sydöstra stadsdelarna, vilken genomfördes i november 2022. Sedan workshopen genomfördes har flertalet verksamheter tillkommit vid Kronogårds torg i samband med ombyggnation, med förhoppningen att torget ska bli ett besöksmål som når en bred målgrupp och uppmuntrar till möten.

2.1.7 Offentlig konst och utsmyckning

Den offentliga miljön är en viktig del av attraktivitetsskapandet och möjligheten att tillföra konstnärlig utsmyckning har betydelse för att synliggöra och stärka mötesplatser och stråk. Konstverk i den offentliga miljön är även en viktig faktor för trygghetsskapande eftersom konst förknippas med mänsklig närvaro.

Konsten är en bärare av minnen och känslor och kan uppmuntra till samtal samt föra med sig nya tankar och perspektiv. Offentlig konst kan öka den upplevda tryggheten och gemenskapen på en plats och är identitetsskapande. Konst i den offentliga miljön är dessutom något som alla i samhället kan ta del av.

Enligt kultur- och fritidsförvaltningen har de sydöstra stadsdelarna idag en, i förhållande till antal invånare, tydlig avsaknad av både antal konstverk och variation av offentlig konst.

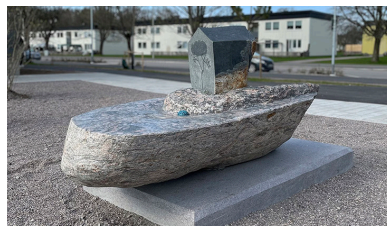
Den tidigare utsmyckningen av parkeringsgaragen vid höghusen längs med Lantmannavägen i Kronogården har målats om i röd färg.

1. Stor markskylt i cortenplåt utmed Lantmannavägen som markerar den norra entrén till Kronogården.

2. Benämningen (2003), Asbjørn Andresen. I ekdungen i anslutning till rondellen vid norra entrén till Kronogården finns detta konstverk som består av tre obearbetade stora stenar av granit och marmor.

3. Dagdrömmarens plats (2025), Monica Funch. På Kronogårdstorg finns två stora naturstenar som utgör skulpturens båda delar.

4. Relief på delar av fasaden på Kronan kulturhus och skola.

5. Sjöstjärne-pojken (2025, Lena Flodman. Skulptur vid Kronans entré.

6. Ryttare (1972), Per Thorlin. Emaljmalningen på fasaden till Spiltans förskola (tidigare Fräsegårdsskolan) har ett uttryck som är karaktäristiskt för 1960- och 70-talet.

7. I samband med uppförandet av Sylte bibliotek placerades en bronsstaty utanför entrén. Efter att den vandaliserades flyttades den in i biblioteket.

Utsmyckning i GC-tunnel (8) och Kronogårdsporten (9).

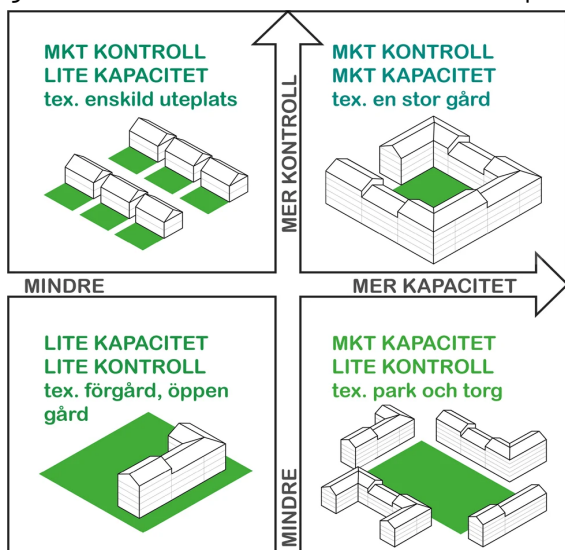

2.1.8 Bostadsgårdar

Under miljonprogrammet planerades bebyggelsen så att bostäderna skulle ha god tillgång till dagsljus och grönska och bostadsgårdarna var öppna och rymliga. Vid planeringen av Kronogården avsattes 10 m² lektyta per lägenhet för mindre barn inom kvartersmark. Utöver detta skulle det finnas ytor för rekreation för övriga boende inom kvartersmark. Hus i park, öppna bostadsgårdar och gaturum samt stora grönytor är karaktäristiskt för områden som byggdes under miljonprogramsåren. Dessa tidstypiska inslag är genomgående för bebyggelsestrukturen i Kronogården, Lextorp och Sylte. Mellan husen finns det mycket utrymme och bostadsgårdarna är ofta öppna från flera håll. Bostadsgårdarna bidrar med mycket natur och grönska till Kronogården och Lextorp, vilket är ett starkt karaktärsdrag för stadsdelarna.

Gårdens kapacitet, det vill säga yta per person, har en avgörande roll för användningen och vilka olika typer av aktiviteter som ryms. Graden av kontroll som de boende har över gårdsrummet påverkar också användningen av gårdarna och tydligheten kring vem gården är till för. Bebyggelsetypologin påverkar graden av kapacitet och kontroll som bostadsgårdarna har. Kringbyggda eller väl avgränsade bostadsgårdar ökar känslan av kontroll medan öppna gårdar, som ibland kallas semi-offentliga eller halvprivata, har motsatt effekt. Gårdar där boende upplever hög kontroll har oftare planteringar som sköts av de boende, och möbler och barnleksaker lämnas i högre grad kvar på gården för gemensam användning.

På grund av hur bebyggelsen i sydöstra stadsdelarna är organiserad inom fastigheten blir gränsen mellan de öppna innergårdarna och de offentliga parkerna ofta otydlig. På grund av detta upplevs bostadsgårdarna ofta som att en del av den offentliga parkmiljön. Detta leder till att det går att röra sig fritt genom området, men också otydligheter kring vilka ytor som är till för och kan kontrolleras av de boende, respektive vilka ytor som är allmänna. Vissa bostadsgårdar är rumsligt avgränsade på annat sätt än med bebyggelse, vilket är positivt om man vill förtydliga gränsen mellan kvartersmark och allmän plats.

Olika grader av kapacitet och kontroll av bostadsgårdar (upphovsperson: Eva Minoura).

Ortofoto samt allmän plats park/natur (grönmarkerat) enligt gällande detaljplaner i sydöstra stadsdelarna. Gränsen mellan kvartersmark och allmän plats kan upplevas otydlig som en effekt av de öppna och ibland odefinierade bostadsgårdarna.

2.2 KRONOGÅRDEN

2.2.1 Stadsbild och bebyggelsestruktur

Kronogården började planeras 1965 som ett första steg i Trollhättans miljonprogramssatsning. Den tidiga miljonprogramsbebyggelsen innehåller olika typer av bebyggelse med varierande våningsantal och byggnadsvolymer. Det var en blandning av punkthus, lamellhus, radhus och villor.

Kronogården är en stadsdel med mycket grönska. Bebyggelsen följer till stor del terrängens förutsättningar genom att husen är placerade längs med de sammanhängande stråken av skogbeklädda grusåsar från norr till söder. Anpassningen till vegetations- och höjdvariationerna i landskapet ledde till att bebyggelsen delades upp i flera mindre delområden som också fick inbördes varierande uttryck. Byggnadstyperna betonar ofta områdets topografiska egenskaper, exempelvis punkthus på höjder och i de fall dalgångarna bebyggdes utgjordes bebyggelsen av en mer småskalig bebyggelse i en till två våningar. Denna utbyggnadsstrategi bidrog till att Kronogården har en relativt varierad bebyggelsestruktur till skillnad från stora delar av övrig miljonprogramsbebyggelse som ofta präglas av en större likformighet.

Bebyggelsen är glest placerad och präglas av tidens planeringsideal och rationaliserade byggnation. Många representativa byggnadstyper som tydligt exemplifierar miljonprogrammets arkitektur finns i Kronogården. I nordväst karaktäriseras bebyggelsen av storgårdskvarter med glest placerade lamellhus och punkthus i olika våningar och i sydöst av täta småhusområden. I anslutning till Kronogårdsparken centralt i stadsdelen finns två lamellhus från 2016, som idag används som studentbostäder, samt ett radhusområde som byggdes 2017.

Av stor betydelse för stadsutvecklingen på 1960-talet var tillgängligheten till service, gemensamma torg och offentliga lokaler som blev viktiga mötesplatser för invånarna. Kronogårdens stadsdelscentrum Kronogårds torg ligger vid Lantmannavägen centralt i området och runt detta finns bland annat mataffär, kiosk och ett antal mindre verksamhetslokaler. I fonden av torget markerar ett skivhus stadsdelens mitt, vilket 2021-2022 har byggts om till bostäder med verksamheter i bottenvåningen. Kronan kulturhus, bibliotek och skola samt en fritidsgård ligger i anslutning till torget. Kronogårds torg beskrivs vidare under rubriken 2.2.3. Målpunkter och service.

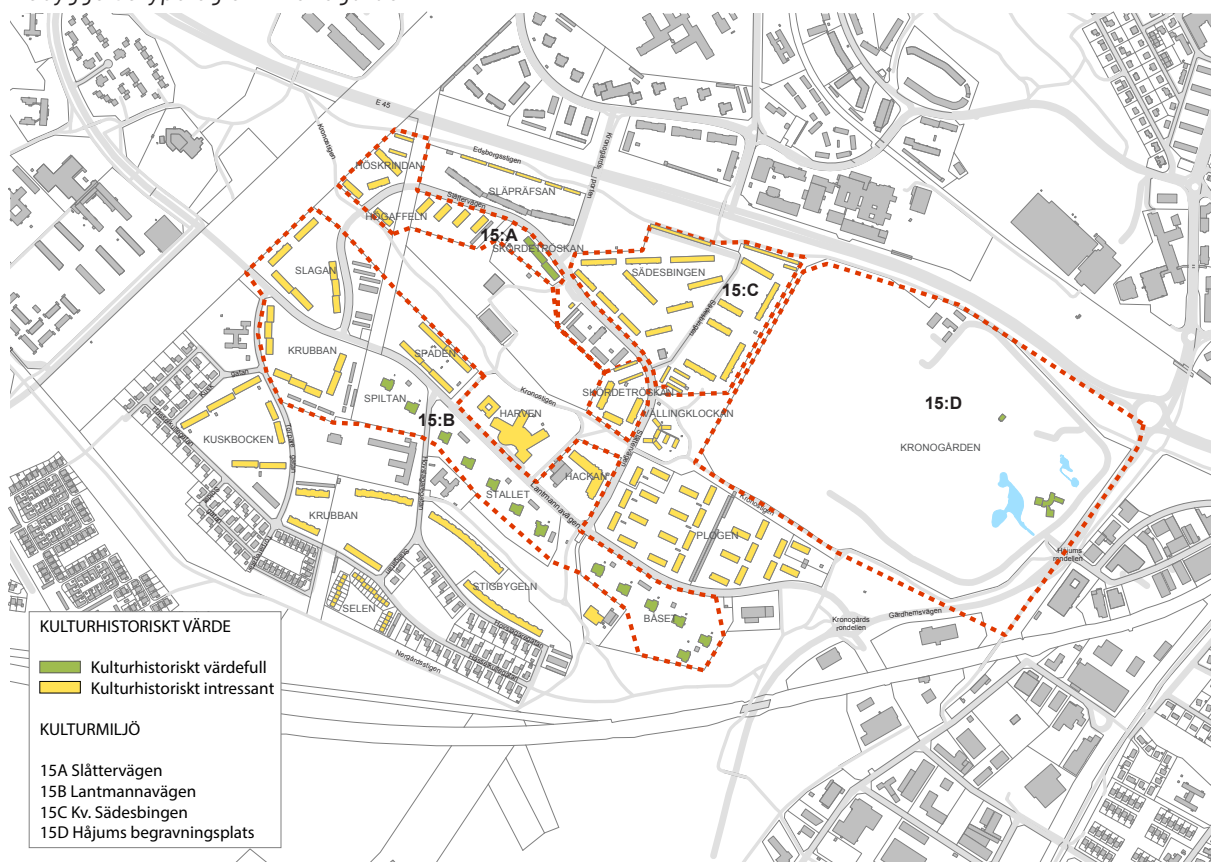
I stadsdelen finns en variation av fasadmateriäl men karaktäristiskt för många av byggnaderna i Kronogården är röda tegelfasader. Tegel var ett vanligt fasadmateriäl under miljonprogrammet, murat som halvtens skalmur eller ytterskikt. När fasaderna inte längre behövde bära sig själva möjliggjordes nya fasaduttryck som till exempel rumsbreda balkonger och fönsterband.

Kulturmiljön i Kronogården innehåller välbevarade lamellhus från slutet av 1960-talet vilka skapar en karaktäristisk miljö som präglas av tidens rationalistiska ideal, med enhetligt utformade fasader och byggnadsvolymer. Området är unikt i Trollhättan med det stora antalet lamellhus i en samlad miljö. Tidstypiska öppna bostadsgårdar och gaturum speglar tidens planeringsideal (jämför med resonemanget under 2.1.6 Bostadsgårdar). Välbevarade detaljer på byggnader och god materialsamverkan ökar det kulturhistoriska värdet för platser och

enskilda byggnader. Punkthuset längs med Lantmannavägen är ett intresseområde i Kulturmiljöprogrammet från 1992 där de beskrivs som "monumentala hus karaktäristiska för 1960-talet". Håjums begravningsplats är också omnämnt som ett intresseområde i Kulturmiljöprogrammet från 1992 samt är skyddad enligt kulturmiljölagen 4 kap. 3 § och 13 §.

Bebyggelsestypologier i Kronogården.

Kartbild över kulturhistorisk klassificering av byggnader och miljöer i Kronogården. Bild från samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014.

2.2.1.1 Punkthus vid Lantmannavägen

Punkthusen vid Lantmannavägen är ritade av Ola Onshagen och byggdes 1967. De är placerade inom fastigheterna Båset 3, Stallet 1 och Spiltan 1 längs med Lantmannavägen och sträcker sig genom området i nordöstlig riktning. Husen bildar en enkelsidig punkthusallé som har en monumental inverkan på landskapsbilden. De utgör tydliga landmärken i stadsdelen och är starkt förknippade med Kronogården.

Punkthus var en vanlig byggnadstyp under miljonprogrammet enligt planeringsidealet hus i park. Varje lägenhet skulle ha god tillgång till dagsljus och grönska och för att uppnå detta placerades byggnaderna fritt efter landskapets förutsättningar. Miljön runt punkthusen är ritad av trädgårdsarkitekten Carl-Vilhelm Sundin och består av öppna gräsytor, en varierande vegetation med berghällar, barr- och lövträd, gång- och cykelstråk, lekplatser och mattpiskställningar.

Byggnaderna har en tydlig rektangulär grundvolym med fasaduttryck som förstärker denna. De dekorativa elementen utgörs av funktionella byggnadsdelar som fasadskivor, balkonger och fönster. Husen är uppförda med röda tegelfasader och platta tak.

Punkthusen har tillhörande garagelängor som är placerade längs med Lantmannavägen, vilka till viss del hjälper till att rama in vägen. Mellan garagelängorna och Lantmannavägen ligger parkeringsytor.

Enligt samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014 är de luftiga gårdarna mellan byggnadsvolymerna värdefulla för sammanhanget och förståelsen för tidens planeringsstruktur. Punkthusområdet är omnämnt i Kulturmiljöprogrammet från 1992 där det står att de är monumentala hus karakteristiska för 1960-talet och att PBL 8 kap. 13 § och § 17 bör beaktas.

Punkthusen ligger på en höjd utmed Lantmannavägen.

Punkthusen är utplacerade i en parkmiljö på höjden.

Indragen balkong och entré.

Garagelängor längs med Lantmannavägen.

2.2.1.2 Lamellhus och radhus vid Slåttervägen

Bebyggelsen runt Slåttervägen i Kronogårdens sydvästra del utgörs av en välbevarad lamellhusbebyggelse från 1960-talets andra hälft inom fastigheterna Skördetröskan 1, 3 och 5, Högaffeln 1 och Höskrindan 1.

Kvarteren består av tre till sex lamellhus i två våningar och byggnaderna är uppförda i en enhetlig utformning i rött tegel. Byggnaderna har låglutande sadeltak och röda mönstermurade tegelfasader samt detaljer som indragna entrépartier och balkonger. Mellan byggnaderna finns öppna, trafikseparerade gårdar med syfte att ge goda dagsljusförhållanden till bostäderna och att skapa platser för rekreation och umgänge. Garagelängor är placerade i utkanten av bebyggelsen.

Det bäst bevarade lamellhuset ligger inom fastigheten Skördetröskan 3. Byggnaden har helt undgått senare förändringar vilket gör att den ursprungliga karaktären är bevarad. Entrépartiet är i teak och huset har tvåluftsfönster med träram och karm i original. Invändigt är även trapphuset bevarat i originalutförande.

Mellan lamellhusbebyggelsen från 1960-talet finns mer nutida tillskott. Två lamellhus uppfördes ursprungligen för nyanlända 2016 och används idag som studentbostäder, samt ett radhusområde som byggdes 2017.

Lamellhus, Skördetröskan 3.

Lamellhus, Skördetröskan 5.

Lamellhus, Skördetröskan 6.

Radhus, Skördetröskan 7.

2.2.1.3 Kvarteret Sädesbingen

Bebyggelsen inom fastigheterna Sädesbingen 2 och 3 utgörs av lamellhus från mitten av 1960-talet som är placerade i halvslutna trafikseparerade kvarter. På de stora, öppna innergårdarna växer höga tallar och björkar och sittplatser och mattpiskställningar finns utplacerade.

Fasaderna är i rött tegel med kontrasterande gavelpartier med antingen lockpanel eller spritputs.

I samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014 framgår det att lamellhusens placering i landskapet samt utformningen på bostadsgårdarna är särskilt värdefulla att värna om i miljön.

2.2.1.4 Lamellhus vid Lantmannavägen

Södra delen av området kring Lantmannavägen består av lamellhus i tre olika storgårdskvarter inom fastigheterna Krubban 1, Slagan 1 samt Spaden 1. Lamellhusen är tre våningar höga och i rött tegel. Taken är pulpettak med en markerad takfot.

De öppna bostadsgårdarna rymmer stora grönytor, träd, planteringar och lekplats. Gårdarna omsluts till viss del av bebyggelsen och är separerade från biltrafik. Inom fastigheten Krubban 1 är gården öppen ut mot Lantmannavägen.

Samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014 beskriver hur byggnaderna längs med Lantmannavägen representerar miljonprogrammet på tydligt sätt och att det finns värdefulla kvaliteter att ta vara på i byggnaderna och strukturerna.

Lamellhus runt halvsluten innergård, Sädesbingen 2.

Lamellhus runt halvsluten innergård, Sädesbingen 3.

Lamellhus med fasad mot Lantmannavägen, Spaden.

Lamellhus och gård mot Lantmannavägen, Krubban 1.

2.2.1.5 Håjums begravningsplats

Håjums begravningsplats är belägen i Kronogårdens norra del. Begravningsplatsen med tillhörande byggnader är en av Trollhättans äldsta. Områdets tidigaste del är från 1913 och innehåller Metakapellet, vilket är ritat av Svante Dyhlén i en nationalromantisk stil med gotiska influenser.

1956 invigdes krematoriet med tillhörande kapellbyggnader och parkanläggning. Dessa nyare delar av kyrkogården har karaktären skogskyrkogård. Byggnaderna, som bland annat innefattar Hoppets och Ljusets kapell, är ritade av Åke Porne och har vitslammade tegelfasader och kopparklädda tak vilket gör dem representativa för sin tids arkitektur. Enligt samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014 samverkar byggnaderna väl med naturen och topografin och har en tidstypisk utformning för 1950-talets arkitektur.

Byggnaderna och begravningsplatserna är utvärderade i Kulturmiljöprogrammet från 1992. Där beskrivs att ett värde är områdets långa kontinuitet samt att Metakapellet och krematorieanläggningen har stora arkitektoniska kvaliteter. Området är även uppmärksammat i en inventering av Trollhättans kyrkor som genomfördes 2002-2005 och är skyddat enligt kulturmiljölagen 4 kap. 3 § och 13 §.

Hoppets och Ljusets kapell.

Detalj Hoppets kapell.

Karaktäristiska stenmurar och tallar.

Metakapellet.

2.2.2 Grönområden

2.2.2.1 Klockareparken

Klockareparken ligger i Kronogårdens norra del och angränsar till Håjums begravningsplats i norr och väster.

Den norra delen av parken angränsar till Gärdhemsvägen i norr, Lantmannavägen i öster och en parkeringsyta i söder. Parken inrymmer vattenlek, lekplats, basketplan, beachvolleyplan, bordtennisbord och grillplats. Ett gång- och cykelstråk som leder in mot centrala Trollhättan går genom parken vilket gör att det är en plats som många passerar. Norra delen av Klockareparken utgör på så vis entrén in till Kronogården från norr för dem som kommer till fots eller med cykel. En lindallé längs med bilvägen ramar in parken och skapar en rumslighet, samt ger skydd mot buller från den högtrafikerade Gärdhemsvägen på sommarhalvåret. Dessa funktioner uppfylls dock inte på vintern vilket innebär att det finns ett ytterligare behov av avskiljning från Gärdhemsvägen som är väldigt trafikerad för att skapa en lugn och trygg miljö för dem som uppehåller sig i parken. Entrén till Kronogården markeras med en stor markskylt och skulle kunna förtydligas ytterligare genom parkens utformning.

Den södra delen av parken inrymmer gräsytor, buskage med sittplatser, en gångstig som ansluter mot bostadsbebyggelsen i väster, samt skolskog som används av Vällingklockans förskola.

Lekplats och vattenlek i norra Klockareparken.

Basketplan i norra Klockareparken.

Ytor för aktivitet och möten i norra Klockareparken.

Södra Klockareparken.

2.2.2.2 Kronogårdsparken

Kronogårdsparken ligger centralt i Kronogården och ansluter till Kronogårds torg och Kronan kulturhus, bibliotek och skola i nordöst. Parkens centrala läge i stadsdelen ger platsen potential att vara en central mötesplats. Kronostigen i nord-sydlig riktning och ett gång- och cykelstråk i öst-västlig riktning skapar ett flöde genom parken.

Parken består av stora öppna gräsytor och asfaltsytor samt en skogbeklädd bergsrygg, vilken Kronostigen passerar genom. I parkområdet finns lekplats, bollplan, föreningslokal och idrottshall. Tillfälliga bostäder som för närvarande är studentbostäder finns också i parkområdet.

De stora och öppna ytorna upplevs som odefinierade och har identifierats som otrygga och mörka platser, speciellt ytorna runt föreningslokalen och studentbostäderna. Funktionen av de här platserna upplevs som otydlig.

Bollplan, rymdleplatsen och idrottshallen.

Gång- och cykelstråk i öst-västlig riktning.

Gräsyta mellan idrottshall och föreningslokal.

Asfalterad yta vid studentbostäderna.

2.2.2.3 Lantmannaparken/Nergårdsängen

Lantmannaparken ligger i anslutning till punkthusen längs med Lantmannavägen. I parken finns lekplats och utegym som nås enkelt från Kronogårds torg. Punkthusen samt värmeverket utgör landmärken och ger karaktär till området.

Nergårdsstigen som går genom parken är ett väl integrerat gång- och cykelstråk både på lokal nivå och stadsdelsnivå. Stråket är en viktig koppling mellan sydöstra stadsdelarna och centrala staden, vilket gör parkstråket till en plats som många människor rör sig genom.

Stråket omges av gräsytor och det långa, raka stråket kan uppfattas som monotont, öde och otryggt för gående. Det saknas även bänkar längs med stråket vilket signalerar att det inte är ett stråk man ska stanna till utmed.

Nergårdsstigen fortsätter söderut genom Nergårdsängen och utgör här en viktig koppling mellan Kronogården och Lextorp. Nergårdsängen består till stor del av ängsmark, men även en lekplats och grusplan.

Entrén från Lantmannavägen i norr.

Lekplats och utegym i Lantmannaparken.

Nergårdsstigen går genom Lantmannaparken.

Ängsmark i Nergårdsängen.

2.2.2.4 Altorpsparken

Altorpsparken är belägen i utkanten av Kronogården vid Kronogårdssporten, intill kvarteret Sädesbingen. Närheten till E45 leder till höga bullernivåerna och låg vilja att uppehålla sig i parken. Parken består av gräsytor och ett relativt tätt bestånd av björk. Genom parken i nord-sydlig riktning går en gång- och cykelväg. Entrén in till parken från norr kan uppfattas som otydlig.

2.2.2.5 Lantmannavägen

Parken Lantmannavägen består till större delen av barrskog och ligger mellan E45 och Lextorpskyrkan. Ett antal stråk som går genom parken ansluter till exempel till Kronostigen, Lextorpsparken och en gång- och cykeltunnel under E45. Parken utgör en buffertzon mellan E45 och bostäder och höga bullernivåer gör att viljan att uppehålla sig i parken är låg. Dock finns naturvärden i parken och parken har potential att aktiveras mer, särskilt utifrån närheten till grundskolan på andra sidan E45.

2.2.2.6 Hasselkullen

Hasselkullen ligger i ett villaområde i östra delen av Kronogården, mitt emellan Lantmannaparken och Nergårdsängen. Parken består av en kulle med naturmark och i parkens norra del finns en gräsyta där det växer hassel.

Kullen är relativt otillgänglig och saknar stig som leder upp, vilket gör att kullen är svår att besöka. Entréerna till parken kan uppfattas som svaga och det finns få sittplatser.

Entré till Altorpsparken från norr.

Entré till Altorpsparken från söder.

Flygbild över parken Lantmannavägen.

Hasselkullen.

2.2.3 Målpunkter och service

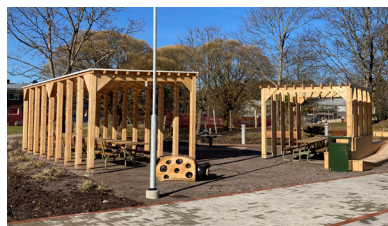
2.2.3.1 Kronogårds torg

Kronogårdens stadsdelscentrum Kronogårds torg ligger centralt i stadsdelen längs med Lantmannavägen. Runt torget finns flera verksamhetslokaler som under årens lopp inrymt olika former av samhällsservice

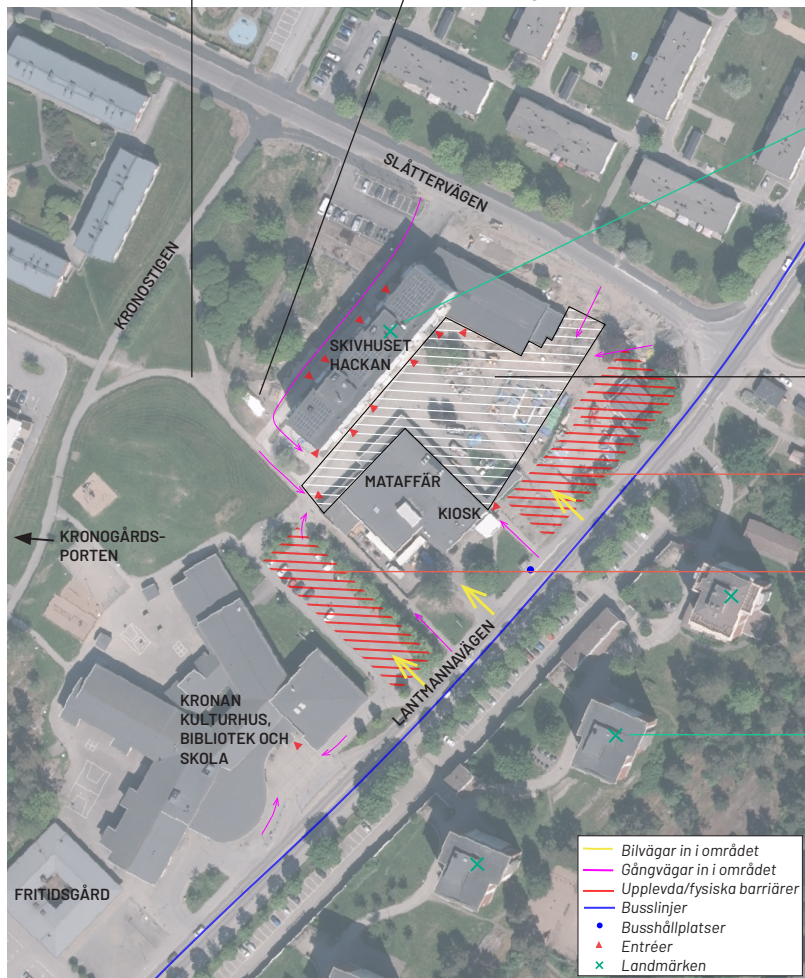
I foden av torget markerar skivhuset Hackan stadsdelens mitt. Den sju våningar höga byggnaden inrymde ursprungligen stadsdelens bibliotek, som sedan 2007 finns i det angränsande Kronan kulturhus. I samband med det byggdes skivhuset om till äldreboende.

Entré från väst.

Paviljonger och lekplats i anslutning till skivhuset Hackan.

Platsanalys Kronogårds torg, ovanpå ortofoto från 2024.

Skivhuset utgör en fasad för torgets nordvästra sida.

Efter att ortofotot togs har torgytan byggts om och arkader samt skärmtak på mataffärsbyggnaden tagits ned.

Parkeringsytorna delar upp området och upplevs som en barriär i stadsrummet mellan byggnaderna.

De sju våningar höga punkthusen öster om Lantmannavägen är viktiga landmärken för området. Bilden visar även staket och trädallé som ramar in gångvägen.

Skivhuset har nyligen byggts om på nytt och inrymmer numera bostäder med flertalet verksamhetslokaler i bottenvåningen. Byggnadens lågdel i en våning, utmed Slåttervägen, innehåller verksamhetslokaler som också byggdes om i samband med renoveringen. Hela byggnaden har fått ett nytt fasaduttryck och har kompletterats med fler balkonger samt entréer både åt nordväst och nordost, vilka hjälper till att aktivera torgytan.

I torgets sydvästra del finns en byggnad som inrymmer mataffär och kiosk. I samband med renoveringen av Hackan byggdes även denna byggnad om och fick ett nytt fasaduttryck. Då togs tidigare arkader och skärmtak bort.

I samband med renoveringen av skivhuset byggdes torgytan om med växtlighet, sittmöjligheter och konstverk, vilket gör att det som händer utomhus och inuti byggnaderna upplevs som en helhet.

På andra sidan Lantmannavägen utgör punkthusen landmärken. Punkthusens tillhörande parkeringsgarage hjälper till att skapa en inramning av gaturummet, och i förlängningen även torget, trots ett relativt stort avstånd mellan gata/torg och byggnad.

Det finns flera vägar som leder in till torget – dels från Lantmannavägen i öst, dels från torgets västra hörn. Från väst kommer man direkt fram till mataffärens entré.

Parkeringsytorna innebär en upplevd barriär mellan torget och Lantmannavägen samt mellan torget och Kronan kulturhus.

Torgyta framför lågdelen av skivhuset Hackan.

Skivhuset Hackan, fasad åt nordväst.

Torgyta framför mataffär samt skivhuset Hackan.

Kronan kulturhus, bibliotek och skola.

2.3 LEXTORP

2.3.1 Stadsbild och bebyggelsestruktur

Under tidigt 1970-tal fortsatte utbyggnaden söderut och Granngården centrum byggdes längs förlängningen av Lantmannavägen. Stadsdelen var den sista stora etappen inom Trollhättans miljonprogramssatsning och skiljer sig därför något i planering och utförande mot Sylte och Kronogården, vilka planerades några år tidigare. Lextorp är uppfört som en grannskapsenhet, ett planeringsideal som bland annat innebar att boende i områdena skulle ha närhet till mataffär, skola, kyrka och rekreationsområden. För att tillgängliggöra bebyggelsen i stadsdelen byggdes Lextorpsvägen som en ringväg runt Lextorp, som också ramar in av Lantmannavägen i norr och E45 i väst.

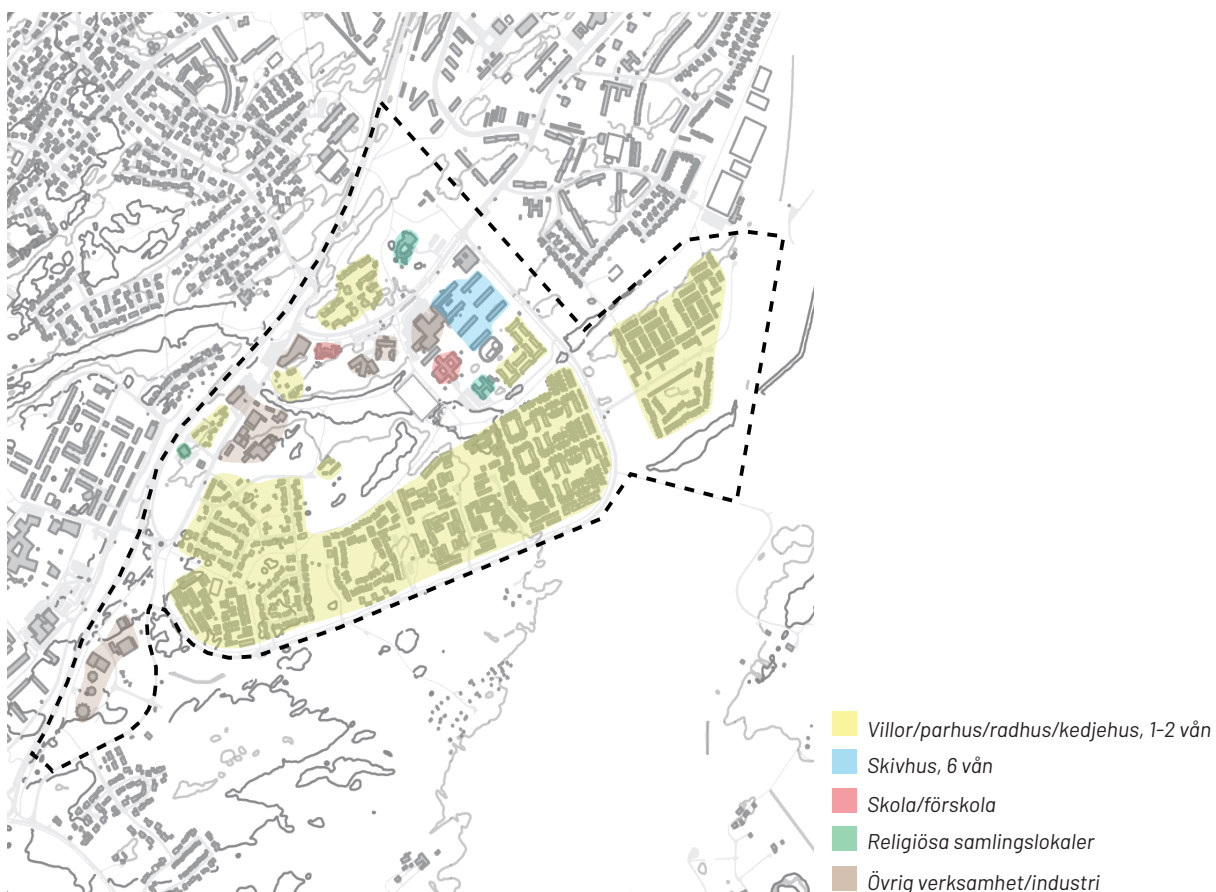
Trots de i vissa delar likartade landskapsförutsättningarna upplevs en markant skillnad i karaktärsdrag mellan Kronogården och Lextorp, vilket till stor del beror på att bebyggelsestrukturen inte följer landskapsförutsättningarna på samma sätt i Lextorp. Lextorp planerades också för en större andel småhus än Kronogården och Sylte.

Granngården centrum utgör stadsdelscentrat och inrymmer bland annat närlivs, vårdcentral och motionsanläggning. Tillsammans med sju skivhus bildar centrumanläggningen en enhetlig miljö som är starkt förknippad med Lextorp. De monumentala skivhusen är orienterade i samma väderstreck och mellan husen finns öppna gårdar. Granngården centrum beskrivs vidare under rubriken 2.3.3 Målpunkter och service.

Småhus var en vanlig byggnadstyp under miljonprogrammet och dessa placerades oftast i ytterkanterna av bostadsområdena som en mjukare övergång till de öppna landskapen. Södra och östra delen av Lextorp domineras av småhus i olika utföranden, tätt placerade i trafikseparerade storgårdskvarter. Av dessa utgörs de centrala och östra delarna främst av enklaver av kedjehus och radhus. I väster finns samlade områden med villor samt ett mindre verkstads- och industriområde. I sydväst finns det gamla värmeverket, en nyare fjärrvärmelanläggning från 2004 och ett vattentorn.

I stadsdelen finns stora sammanhängande gröna ytor vilket ger stor potential för rekreation och utevistelse. Lextorpsparken ligger mitt i stadsdelen och utgör ett viktigt grönområde för boende i området. Parkens centrala läge gör det tillgängligt för hela stadsdelen och är en transportsträcka mellan olika delar av området. Lextorpsparken beskrivs vidare under rubriken 2.3.2 Grönområden.

Lextorp har en bebyggelse som speglar 1970-talets arkitektur. Småhusområdena är kulturhistoriskt intressanta som samlad miljö och Granngården centrum bildar tillsammans med de intilliggande skivhusen ett karaktäristiskt område i stadsdelen. Lextorpskyrkan pekas ut som ett intresseområde i Kulturmiljöprogrammet från 1992 och är skyddad enligt kulturmiljölagen 4 kap. 4 §. Det är även klassat som ett kyrkligt kulturminne sedan 2001.

2.3.1.1 Skivhus inom Guldvingen 2

Skivhusen i Guldvingen 2 är karaktäristiska för Lextorp och är placerade intill Granngården centrum vid stadsdelens norra entré från Lantmannavägen.

Trots de stora och enhetliga byggnadsvolymerna ger de olika materialen, färgerna och balkongerna ett varierat uttryck till skivhusen. Fasaden är täckt av liggande panelimiterad plåt under fönstren. Balkongerna är inskjutna i fasaden och balkongfronterna täcks av trapetskorrugerad plåt i olika färger. Under 2019-2024 pågick omfattande invändig renovering i byggnaderna. I samband med detta fick höghusen ett nytt fasadutseende och utemiljöerna rustades upp.

De stora, öppna bostadsgårdarna har lekplatser och grönytor. Strukturer som paviljonger och cykelförråd hjälper till att rama in gårdarna och skapa rumslighet. Vissa av gårdarna har en otydlig rumslighet och användning då de främst består av gräsytor. Sydväst om lamellhusen finns en aktivitetspark med utegym, bollplaner och löpbana.

Lextorps stadsdelscentrum Granngården centrum ligger i anslutning till skivhusen och har liknande utformning i form av material och arkitektoniskt uttryck. Tillsammans med Granngården centrum utgör skivhusen i kvarteret Guldvingen ett viktigt landmärke för stadsdelen. Bostädernas enhetliga utformning skapar en sammanhållen miljö som ger förståelse för miljonprogrammets planeringsideal.

Granngården centrum beskrivs vidare under rubriken 2.3.3 Målpunkter och service.

Lekplats och gräsytor framför ett av lamellhusen.

Fasaderna har en variation av färger och material.

Cykelförråd ramar in och skapar rumslighet.

Aktivitetspark sydväst om lamellhusen.

2.3.1.2 Småhusområden i södra och östra Lextorp

I den södra och östra delen av Lextorp domineras bebyggelsen av kedjehus och radhus i 1-1½ plan, grupperade i enklaver om uppemot hundra lägenheter med en relativt enhetlig utformning. Bebyggelsestrukturen består av täta, rätvinkliga strukturer av trafikseparerade grannskapsenheter med centralt belägna lekplatser, gemensamhetslokaler och grönytor.

Utformningen på bebyggelsen inom respektive område är relativt enformig med fasader i trä men en variation skapas av olika färgval och utformningen på staket och förträdgårdar. Gångvägarna genom områdena är små och tydligt utformade efter den mänskliga skalan. Parkering är i huvudsak förlagd i utkanten av respektive bostadsområde, med både markparkering och parkeringsgarage.

Småhusområdena inom kvarteren Apollofjärilen, Frostfjärilen, Citronfjärilen, Guldvingen och Rödmyran är med sina respektive utformningar kulturhistoriskt intressanta som samlad miljö.

Radhus runt gemensam gård, kv. Apollofjärilen.

Bebyggelse och förträdgårdar, kv. Frostfjärilen.

Parkering utanför bostadsområdet, kv. Rödmyran.

Gångvägar med mänsklig skala, kv. Guldvingen.

2.3.1.4 Lextorpskyrkan

Lextorpskyrkan uppfördes 1973 och ligger intill Lantmannavägen i stadsdelens norra del. Kyrkan ritades av Karl-Erik Ydeskog som även planerat omkringliggande bostadsområden tillsammans med stadsarkitekt Thorvald Struve och stadsplaneingenjör Tage Bogren. Byggnaden är uppförd i naturbetong, gjuten i en enda form som först fyllts med stensingel. Det var vid tiden en högst modern teknik och ger en tidstypisk fasad. Sadeltaket som går hela vägen ner till marken skapar ett iögonfallande och unikt uttryck. Kringbyggnaden inrymmer församlingshem och är utformad i rödbrunt tegel i murat munkförband. Tillbyggnader har skett vid flera tillfällen mellan 1989 och 2001.

Kyrkan knyter an till en äldre kyrkobyggnadstradition men har samtidigt ett modernt uttryck som är typiskt för tiden då den byggdes. Byggnaden har byggnadstekniskhistoriska värden och är uppmärksam i Kulturmiljöprogrammet från 1992 samt vid en inventering av Trollhättans kyrkor från 2022-2005. Den är klassad som ett kyrkligt kulturminne sedan 2001 och är skyddad enligt kulturmiljölagen 4 kap. 4 §.

Lextorpskyrkan.

Församlingshemmet.

Interiör, Lextorpskyrkan.

Församlingshemmet med kyrkan till höger.

2.3.1.5 Värmeverket och vattentornet

Längs E45 vid den södra infarten till Trollhättan ligger det gamla värmeverket, vattentornet och en nyare fjärrvärmeanläggning från 2004. Dessa byggnader utgör tillsammans ett landmärke för staden.

Vattentornet och värmeverket uppfördes kring 1970 i samband med utbyggnaden av Lextorp. Vattentornet är fortfarande i bruk. Värmeverket fungerar idag som en extra skorsten till den nya fjärrvärmeanläggningen.

Vattentornet höjer sig över marken på 12 obehandlade betongpelare och en kraftigare pelare i mitten som inrymmer trapphus. Den cylinderformade vattenreservoaren ovanpå mittenpelaren är klädd med korrugerad blå plåt och omfamnas av 12 obehandlade pelarvingar i betong med hårda kanter. För närvarande pågår renovering av vattentornet då plåtbeklädnaden byts ut och alla betongpelare, pelarvingar och en balk renoveras. Hela renoveringen beräknas vara färdig i januari 2026. Fjärrvärmeanläggningen från 2004 är karakteristisk med sin kubiska form och stora glasparti ut mot vägen.

Området definieras av kontraster i skala och funktion. Nedanför det monumentala vattentornet finns en begravningsplats för smådjur. Området omges av skogspartier med anläggningar för dagvattenhantering, och i öster och söder finns småhusområden.

Bilvägen som avgränsar småhusområdena med värmeverket och vattentornet saknar längsgående gång- och cykelbana. Längs med E45 går ett gång- och cykelstråk som avskiljs från E45 med en gräsyta och är exponerat för buller från trafiken.

Vattentornet och värmeverkets skorsten.

Fjärrvärmeanläggningen och skorstenen.

Marken runt området.

Gång- och cykelväg utmed E45.

2.3.1.6 Trollhättans shiamuslimska moské

Trollhättans shiamuslimska moské uppfördes först 1985 men förstördes i en anlagd brand 1993 och byggdes efter det upp igen. Byggnaden har moriska arkitekturinflenser med kupol, torn och spetsbågsfönster.

2.3.1.7 Syriska Ortodoxa kyrkan

Syriska Ortodoxa kyrkan förvaltas av Syriska Ortodoxa församlingen och i kyrkan finns bland annat gudstjänstrum och församlingshem. Byggnaden uppfördes år 1974 och inrymde till en början förskola innan den byggdes om till kyrka.

Shiamuslimska moskén, vy från öster.

Moskén, vy från E45:an.

Syriska Ortodoxa kyrkan.

Syriska Ortodoxa kyrkan, vy från sydost.

2.3.2 Grönområden

2.3.2.1 Lextorpsparken

Lextorpsparken är med sitt centrala läge i Lextorp ett viktigt inslag i stadsdelen. Parken består till stor del av skog och naturmark, och har även fotbollsplan med konstgräs, mindre basketplan, hundrastgård och pulkabacke. Det finns få anlagda gångstråk genom parken men flera upptrampade gånger visar att många rör sig genom området i olika riktningar.

Parken angränsar till Granngården centrum i norr, men kopplingen mellan dessa upplevs som svag.

Kulle som används som pulkabacke vintertid.

Konstgräsplan och lekplats.

Gräsytor, stråk och basketplan.

Skogsområde i Lextorpsparken.

2.3.2.2 Lerbäcksdungen

Lerbäcksdungen ligger i södra Lextorp och består till största delen av naturmark. Parken binds samman med Lextorpsparken via Guldvingestigen som går genom parken. I parken finns inga spår av aktiviteter.

2.3.2.3 Dagfjärilsvägen

Dagfjärilsvägen är en liten park i Lextorp som ligger mellan några villor. Boende i området använder parken för att slänga trädgårdsavfall och småskräp vilket ger en känsla av privathet som kan minska den offentliga användningen.

2.3.2.4 Lextorpsspåret

Lextorpsspåret ligger i ett skogsområde söder om Lextorp och utgör ett viktigt rekreatjonsområde för bland annat boende i området. Lextorpsvägen avgränsar området från Lextorp och det finns relativt få kopplingar över vägen. Vissa kopplingar över vägen möter inte upp med entré till Lextorpsspåret, vilket påverkar tillgängligheten negativt.

Lerbäcksdungen.

Dagfjärilsvägen.

Västra entrén till Lextorpsspåret.

Entré till spåret vid busshållplats Apollofjärilen.

2.3.3 Målpunkter och service

2.3.3.1 Granngården centrum

Granngården centrum uppfördes under 1970-talets första hälft i samband med utbyggnaden av Lextorp. Byggnaden inrymmer bland annat motionsanläggning, skolmatsal Lextorpsskolans matsal, fritidsgård, kontor, verksamheter, föreningslokaler och närlivs. Tillsammans med sju skivhus i nordost utgör centrumanläggningen en enhetlig miljö som är starkt förknippad med Lextorp.

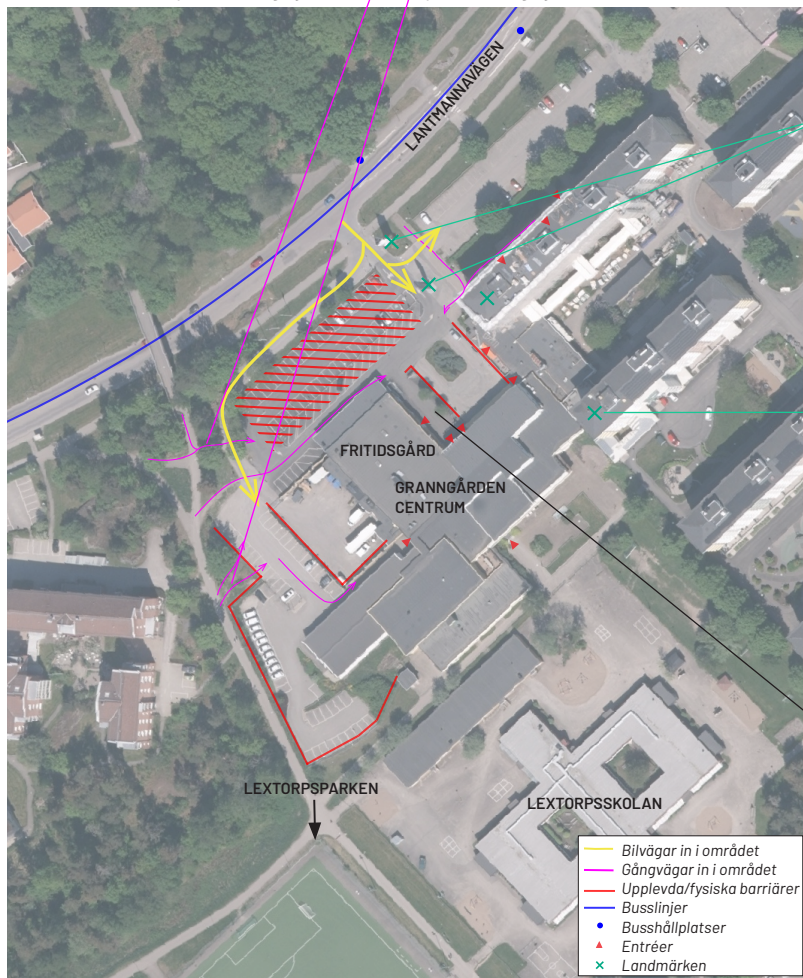
Granngården centrum öppnar sig ut mot Lantmannavägen i nordväst. Höga skyltar och de sex våningar höga skivhusen ramar in Granngården centrum och underlättar för orientering. Från andra håll upplevs platsen slutet och svårtillgänglig. Entrésituationen är främst från nord-

Gångväg som sedan inte fortsätter över parkeringsytan.

Upptampade stigar till parkeringsytan.

Platsanalys Granngården centrum, ovanpå ortofoto från 2024.

Skyltar markerar entrén från Lantmannavägen.

Sex våningar höga skivhus underlättar för orienteringen.

Ytan framför entrén till Eidar center har en otydlig användning och gör att entréerna till verksamheterna döljs. Detta förstärks med staket.

västlig riktning och området framför Granngården centrum består nästan uteslutande av parkeringsyta, förutom gångvägar in från norr längs med skivhuset och från busshållplatsen. Kommer man till fots från andra håll korsar man parkeringen. Parkeringsytan skapar en barriär mellan byggnaden och Lantmannavägen vilket gör att torgytan mellan verksamheterna och entréerna inte syns tydligt från vägen. Staket på vardera sida avgränsar entréerna mot torgytan, vilket gör att man inte rör sig så mycket mellan verksamheterna. Ytan är även avsedd för leveranser och bilparkering, vilket gör den svåränvänd för annat.

Entrén till Granngårdens motionsanläggning upplevs undangömd bakom en parkering och en lång tegelmur. Den är lätt att hitta med hjälp av en skylt på husfasaden men är svårtillgänglig om man kommer från söder då man måste ta en omväg runt ett högre staket, alternativt gena över ett lågt staket vid parkeringen.

Pizzerian har en smal uteservering in mot torgytan men i övrigt saknas platser för att uppehålla sig vid, då ytan är avsedd för varuleveranser till Lextorpsskolans matsal.

Centrumanläggningen ligger i anslutning till skivhusen på Guldvingen 2 och uppfördes samtida med dessa vilket återspeglas i estetiken och materialvalen. Tillsammans skapar bebyggelsen en sammanhållen miljö. Byggnaden är placerad i suterräng och består av flera huskroppar av olika storlekar och höjder. Granngården centrum ligger i den övre våningen och i den nedre en sporthall och matsal som används av Lextorpsskolan. Sporthallens interiör är mycket välbevarad. Fasadbeklädnaden är i gult tegel med fönsterband, gula och gröna fasadskivor och plant tak. Det arkitektoniska uttrycket är typiskt för tiden då det byggdes. Byggnaden är kulturhistoriskt intressant som en viktig del i en större struktur som visar tiden planeringsideal och tankar om stadsdelens utformning och funktion. Granngården centrum och idrottsanläggningen är värdefulla för området ur ett historiskt perspektiv samt för boende i området. Idrottsanläggningen är även en målpunkt för invånare i hela staden.

Entrén till Granngårdens motionsanläggning.

Granngårdens motionsanläggning.

2.4 SYLTE CENTRUM

2.4.1 Stadsbild och bebyggelsestruktur

Sylte centrum ligger centralt i stadsdelen Sylte i södra Trollhättan och kopplas ihop med södra Lextorp via en bro för biltrafik samt gång- och cykel. Området inrymmer olika offentliga verksamheter som mataffär, vårdcentral, bibliotek, idrottshall, grundskola, förskola och fritidsgård, vilket gör platsen till en central nod i området.

Bebyggelsestrukturen utgörs av ett antal större byggnader som ligger utplacerade med rymliga ytor emellan. Det är lätt att orientera sig mellan byggnaderna då området är lätt att överblicka.

Det finns gång- och cykelvägar in till Sylte centrum från flera håll och vägar för bil- och busstrafik från den östra sidan. Längs Myrtuvevägen, som avgränsar området i öster, kör flera busslinjer. Bilar har relativt god tillgång till platsen och det går att köra hela vägen fram till skolan. Stora parkeringsytor ligger centralt placerade och skapar en barriäreffekt mellan bebyggelsen. Ett gång- och cykelstråk går runt hela området men genom området är de på flera ställen otydliga eller inte den snabbaste vägen. Nyckelpigevägen in från Myrtuvevägen mot skolan har en nästintill obefintlig trottoar.

I stadsdelen Sylte är flertalet kulturmiljöer och byggnader med kulturhistoriskt värde redovisade i samrådsförslag till Kulturmiljöprogram för Trollhättans tätort från 2014. Inom programområdet är södra delen av Sylte centers byggnadskropp, inom fastigheten Ekoxen 3, utpekad som kulturhistoriskt intressant.

Sylteskolan och idrottshall, vy från öster.

Sylte center, vy från sydost.

Västra delen av skolgården.

Bibliotek och skolbyggnad.

2.4.2 Grönstruktur

2.4.2.1 Myrtuveparken

Direkt norr om Sylteskolan och i anslutning till bostadsområden ligger Myrtuveparken. Parken är en del av ett större grönområde som går från Eriksroparkens naturreservat och Madlidenparken i nordost, via Sylteparken och Myrtuveparken och vidare över Bergkullevägen mot Ryrbäckens naturreservat i väster. Flertalet stigar möjliggör rörelse genom grönområdet. Myrtuveparken är viktig som en del i en större sammanhängande grönstruktur och det är viktigt att denna koppling bevaras.

Myrtuveparken är uppdelad i en öppen och gestaltad yta närmast skolan, och ett naturområde i nordväst. Naturområdet används som skolskog och det finns stora möjligheter att plocka blåbär. På den öppna ytan finns utegym och multiarena närmast skolområdet, en områdeslekplats i väster, öppna gräsytor och flera fina äldre, solitära ekar samt ett antal oxlar.

Snedbild, vy från söder.

Aktivitetsyta närmast skolan.

Områdeslekplats.

Naturområde och gångvägar.

2.4.3 Målpunkter och service

2.4.3.1 Sylte centrum

Sylte centers centrumanläggning ligger inom fastigheten Ekoxen 3. Byggnaden rymmer olika verksamheter som mataffär, vårdcentral, tandläkare, apotek, salong och kontor. I bottenplan finns även ett par lokaler som i dagsläget står tomma. Centrumanläggningen byggdes ursprungligen som två byggnader och har därefter byggts ihop till en byggnadskropp och byggts till i omgångar.

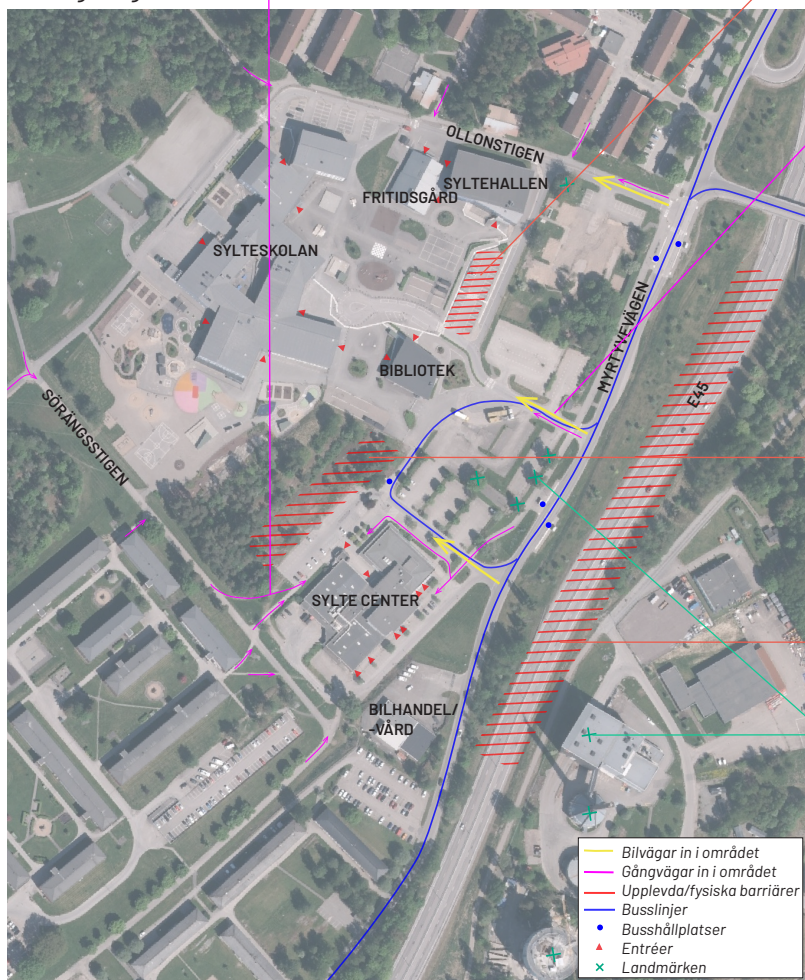
Byggnaden karaktäriseras av fasader i rött tegel och den övre delen av fasaden närmast takfallet täcks av bruna skivplattor som löper längs byggnadsvolymerna. Tillsammans med fönstersättningen ger detta byggnadsvolymen ett horisontellt uttryck. Arkadgång ramar

Upptrampad stig från Sörängsstigen.

Hårdgjorda ytor präglar skolans entré.

Platsanalys Sylte centrum, ovanpå ortofoto från 2024.

Bilväg in till skolan med smala trottoarer.

Skogsparti upplevs otillgängligt men bidrar med grönska.

E45 är en tydlig barriär mot Lextorp i öster.

Stora träd markerar områdets gräns i öster. Landmärken på andra sidan E45 syns tydligt.

in bottenvåningen i byggnadens nedre plan varifrån butikerna nås och skärmtak markerar entrésituationer. Olika detaljer som skyltar ger byggnaden en funktionell estetik. Den södra delen av byggnaden, som är byggd i suterräng år 1970, är kulturhistoriskt intressant då den är representativ för tidens planeringsideal. Centrumanläggningar anlades i de nya stadsdelar som byggdes och skulle då inte enbart inrymma handel utan även bibliotek, frisör, tandläkare och andra liknande funktioner. De skulle vara en plats där de boende kunde mötas och få tillgång till service och därmed inte behöva åka in till centrum. Centrumanläggningens funktion som mötesplats och serviceutbud är fortfarande relativt bibehållen. Även byggnadens arkitektoniska uttryck är karaktäristisk för denna typ av byggnad.

Inom Sylte 4:8 finns skolan med tillhörande verksamheter. Syltehallen invigdes 2018 och används dagtid av skolan. På kvällar och helger hyrs den ut till idrottsföreningar. Sylteskolan är en grundskola för årskurs F-9. Skolan invigdes 2020, fritidsgården och biblioteket stod klara 2021.

De blå fasaderna på hallen, skolan och fritidsgården ger karaktär och liv till området. Tillsammans med biblioteket har byggnaderna ett gemensamt formspråk i utformning av fönsterpartier och färger på detaljer vilket skapar en koppling mellan byggnaderna. Biblioteket med sin röda tegelfasad samspelar med Sylte centers centrumanläggning och omgivande bostadsbebyggelse. Denna koppling är svårare att tyda med övriga byggnader inom skolområdet. Skyltning på samtliga byggnader underlättar för orienteringen i området.

Flera stora träd vid Myrtuvevägen markerar områdets gräns mot sydost. Vattentornet och värmeverket på andra sidan E45 är tydliga landmärken och utgör en fasad för Sylte centrum i öst. Området ramas in av lamellhusbebyggelse i norr och söder, park i väst och Myrtuvevägen och E45 i öst, som är en tydlig barriär mot Lextorp.

Sylte center i suterräng, vy från söder.

Sylte center, vy från nordväst.

Idrottshall och fritidsgård, vy från väster.

Skolans entré från öster.

Trollhättans Stad